

Beschrijvend document

met als onderwerp : **Securitydiensten**

volgens een : **Openbare Europese Aanbesteding**

met referentienummer: **372036**

de datum : **19-09-2022**

versie : **V 1.3**

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Begrippenlijst.....	5
1. Inleiding	9
Doelstelling	9
1.1 Duur Overeenkomst en Voorwaarden	9
1.2 Toelichting op de keuze van de aanbestedingsprocedure	9
1.3 Percelen.....	9
1.4 Toelichting op de perceelvorming	10
1.5 Geraamde opdrachtwaarde	10
1.6 Gunningscriterium	11
1.7 Contactpersonen.....	11
2. Omschrijving van de organisatie.....	12
2.1 Beschrijving Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW)	12
2.2 Beschrijving deelnemers.....	12
3. Omschrijving van de opdracht.....	15
3.1 Aanleiding	15
3.2 Doel	15
3.3 Behoeftestelling/scope	15
3.3.1 Perceel 1: Proactief	16
3.3.2 Perceel 2: Awareness	17
3.3.3 Perceel 3: Preventief	18
3.3.4 Perceel 4: Repressief.....	20
3.3.5 Perceel 5: Advies	22
3.4 Buiten de reikwijdte.....	23
3.5 Werking van de Raamovereenkomst.....	23
3.6 Beleidsuitgangspunten	24
3.7 Duurzaamheid	24
3.8 Sociale Voorwaarden.....	24
3.9 Varianten	25
3.10 Wijziging omvang	25
3.11 Opties	25
4. Aanbestedingsprocedure.....	25

4.1	Openbare aanbesteding	26
4.2	Planning	26
4.3	Samenwerkingsverband	26
4.4	Concernverhoudingen	27
4.5	Procedurevoorschriften en eisen aan de Inschrijving	27
4.5.5	Indeling Inschrijving	29
4.5.6	Overige voorwaarden / eisen	30
4.5.7	Klachtenafhandeling	33
5.	Uitsluitingsgronden en geschiktheidseisen	34
5.1	Uniforme Europese Aanbestedingsdocument (UEA)	34
5.2	Geschiktheidseisen van toepassing op alle percelen	34
5.2.1	Aansprakelijkheidsverzekering tegen bedrijfsrisico's (GE.A.1)	35
5.2.2	Aansprakelijkheidsverzekering tegen beroepsrisico's (GE.A.2)	35
5.2.3	Certificering conform NEN-EN-ISO/IEC 27001:2017 (GE.A.3)	36
5.3	Geschiktheidseisen van toepassing op perceel 1 Proactief	36
5.3.1	Technische bekwaamheid en/of beroepsbekwaamheid (GE.1.1)	36
5.4	Geschiktheidseisen van toepassing op perceel 2 Awareness	36
5.4.1	Technische bekwaamheid en/of beroepsbekwaamheid (GE.2.1)	36
5.5	Geschiktheidseisen van toepassing op perceel 3 Preventief	37
5.5.1	Technische bekwaamheid en/of beroepsbekwaamheid (GE.3.1)	37
5.6	Geschiktheidseisen van toepassing op perceel 4 Repressief	38
5.6.1	Technische bekwaamheid en/of beroepsbekwaamheid (GE.4.1)	38
5.7	Geschiktheidseisen van toepassing op perceel 5 Advies	38
5.7.1	Kwaliteitsmanagementsysteem (GE.5.1)	38
5.7.2	Technische bekwaamheid en/of beroepsbekwaamheid (GE 5.2)	39
5.8	Onpartijdigheid, Voorkennis en Belangenverstrengeling	39
5.9	Aanbestedingsrechtelijke en contractuele voorwaarde(n)	41
6.	Subgunningscriteria	42
6.1	Subgunningscriteria perceel 1 Proactief	42
6.1.1	Plan van aanpak	42
6.2	Subgunningscriteria perceel 2 Awareness	43
6.2.1	Plan van aanpak	43
6.3	Subgunningscriteria van toepassing op perceel 3 Preventief	43
6.3.1	Organisatie sensitiviteit (KW.3.1)	44
6.3.2	Plan van aanpak (KW.3.2)	44
6.3.3	Kwaliteit dienstverlening (KW.3.3)	44

6.4	Subgunningscriteria van toepassing op perceel 4 Repressief	45
6.4.1	Plan van aanpak (KW.4.1)	45
6.4.2	SLA (KW.4.2)	45
6.4.3	Kwaliteit dienstverlening (KW.4.3)	45
6.5	Subgunningscriteria van toepassing op perceel 5 Advies	46
6.5.1	Kwaliteit dienstverlening (KW.5.1)	46
6.5.2	Kwaliteit verslaglegging (rapportage) (KW.5.2)	47
6.5.3	Organisatie sensitiviteit (KW.5.3)	47
7	Beoordelingsprocedure	48
7.1	Algemeen	48
7.1.2	Beoordeling Subgunningscriteria kwaliteit	48
7.1.3	Beoordeling subgunningscriterium Prijs	49
7.2	Uitvoeringseisen nadere Opdrachten binnen de Raamovereenkomst	52
7.2.1	NDA en VOG	52
7.2.2	Veiligheidsonderzoek	52
7.2.3	Rubricering	52
7.3	Beoogde winnaar(s)	52
7.4	Mededeling van de gunningsbeslissing	53
7.5	Definitieve gunning	53
8	Bijlagen	53

Begrippenlijst

In aanvulling op de definities zoals beschreven in de Aanbestedingswet 2012 gelden zijn de volgende definities van toepassing:

Aanbestedende dienst

De Staat der Nederlanden, meer in het bijzonder het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW).

Aanbestedingsdocumenten

Alle door de Aanbestedende dienst voor deze aanbesteding gepubliceerde of aan Inschrijvers ter beschikking gestelde documenten.

Aangepaste AW 2012 / Aangepaste Aanbestedingswet 2012

De wet van 1 november 2012, met wijziging van 22 juni 2016, in verband met de implementatie van aanbestedingsrichtlijnen 2014/23/EU, 2014/24/EU en 2014/25/EU, Stbl. 2016/241, houdende nieuwe regels omtrent aanbestedingen. De Aanbestedingswet kan worden gedownload op <https://wetten.overheid.nl>.

Beschrijvend document

Het onderhavige document van de Aanbestedende dienst, inclusief Bijlagen met Tendered-kenmerk 372036, waarin de opdracht, de te volgen aanbestedingsprocedure en de geschiktheids- en gunningscriteria zijn beschreven en toegelicht.

Bijlage(n)

Aanhangsel bij één van de Aanbestedingsdocumenten. Bijlagen maken integraal deel uit van de Aanbestedingsdocumenten.

Combinatie/Combinant

Samenwerkingsverband van ondernemers gevormd met het doel om de in deze aanbesteding gevraagde leveringen en / of diensten te leveren. Een Combinatie/Combinant dient één gezamenlijke Inschrijving in.

Combinatielid

De rechtspersoon of natuurlijk persoon, die deel uitmaakt van een Combinatie.

Deelnemer

Deelnemer aan de Europese aanbesteding beheerst door dit Beschrijvend document. De Deelnemers aan deze Europese aanbesteding zijn aangegeven in paragraaf 2.2.

Diensten

De door Opdrachtnemer te verrichten werkzaamheden op het gebied van de gevraagde dienstverlening, op basis van een onder de af te sluiten Raamovereenkomst(en) gesloten Nadere Overeenkomst ten behoeve van Opdrachtgever.

Eisen

Voorschriften en eisen ten aanzien van de gevraagde levering(en) en / of dienst(en). Een Inschrijving die niet voldoet aan een Eis is ongeldig.

Gegadigde

Het bedrijf (of combinatie die) dat op basis van dit Beschrijvend document belangstelling heeft voor het indienen van een Inschrijving.

Geschiktheidseisen

De eisen op basis waarvan de geschiktheid van de Inschrijver om de opdracht uit te voeren wordt getoetst. Een Inschrijving die niet voldoet aan een Geschiktheidseis is ongeldig.

Gids Proportionaliteit (GP)

Het richtsnoer zoals gepubliceerd in Staatscourant 2013, 3075 waarin invulling wordt gegeven aan het proportionaliteitsbeginsel als bedoeld in de artikelen 1.10, derde lid, 1.13 derde lid en 1.16 derde lid van de AW 2012.

Gunningscriterium

De Aanbestedende dienst hanteert als gunningscriterium de Beste Prijs-Kwaliteitverhouding (BPKV, voorheen EMVI). Dit betekent dat de Aanbestedende dienst zowel prijs als kwaliteit beoordeelt. Het gunningscriterium wordt uitgewerkt in wensen en de prijs. De wensen zijn uitgewerkt in subgunningscriteria.

Hoofdaannemer

Ondernemer die rechtstreeks met Opdrachtgever de Raamovereenkomst heeft.

Inschrijver

Ondernemer die een Inschrijving voor deze aanbesteding heeft ingediend.

Inschrijving

De door Inschrijver voor deze aanbesteding ingediende offerte.

Kandidaat

Een door Opdrachtnemer aangeboden Kandidaat voor het vervullen van de gevraagde dienstverlening bij een Nadere Overeenkomst.

Minicompentie

Een Minicompentie is de selectieprocedure binnen de af te sluiten Raamovereenkomst om te komen tot een Nadere Overeenkomst.

Nadere Offerte

Een aanbieding tot het verrichten van Diensten die Opdrachtnemer naar aanleiding van een Nadere Offerteaanvraag van een Deelnemer uitbrengt aan Opdrachtgever ten behoeve van een uit hoofde van de Raamovereenkomst te gunnen opdracht.

Nadere Offerteaanvraag

Een uitnodiging door Opdrachtgever onder de Raamovereenkomst aan de Raamcontractanten tot het uitbrengen van een Nadere Offerte voor een opdracht tot het verrichten van Diensten.

Nadere Overeenkomst

Afzonderlijke schriftelijke overeenkomst (opdracht), waarin de dienstverlening/levering als bedoeld in de Raamovereenkomst nader wordt bepaald.

Nota van inlichtingen

Document waarin de antwoorden op vragen van Inschrijvers zijn opgenomen, en / of eventuele verduidelijkingen van het Beschrijvend document, de Verplichte invulformulieren of andere Aanbestedingsdocumenten. De Nota van inlichtingen maakt integraal en bindend deel uit van deze aanbesteding.

Opdrachtgever

De Staat der Nederlanden, vertegenwoordigd door de Minister van Infrastructuur en Waterstaat die met Opdrachtnemer een Overeenkomst in het kader van de aanbesteding sluit.

Opdrachtnemer

De winnende Inschrijver(s) met wie Opdrachtgever in het kader van deze aanbesteding een Raamovereenkomst afsluit.

Raamcontractant(en)

De Inschrijver(s) met wie een Raamovereenkomst wordt afgesloten in het kader van onderhavige aanbesteding.

Raamovereenkomst

schriftelijke overeenkomst die met de winnende Inschrijver(s) van deze aanbesteding wordt gesloten, waarin de voorwaarden en condities zijn geregeld met betrekking tot de onderhavige aanbesteding en waaronder door middel van de Nadere Overeenkomst(en) de afzonderlijke opdracht(en) wordt/worden uitgevoerd.

Subgunningscriteria

Nadere uitwerking van het gunningscriterium. De criteria die bepalen welke Inschrijving als de economisch meest voordelige inschrijving wordt beoordeeld.

Uitsluitingsgronden

De gronden voor uitsluiting van deelname zoals genoemd in artikel 2.86 en artikel 2.87 van de AW 2012, en tevens genoemd in de UEA onder deel III.

Uniforme Europese Aanbestedingsdocument (UEA)

In het Uniforme Europese Aanbestedingsdocument, zoals vastgesteld door het ministerie van Economische zaken, geeft de Inschrijver aan dat hij voldoet aan het gestelde omtrent Uitsluitingsgronden, Geschiktheidseisen, technische specificaties en uitvoeringsvoorwaarden. Om de administratieve lasten te beperken, kan de Aanbestedende dienst de bewijsstukken opvragen bij de winnende Inschrijver(s) in de verificatiefase.

Verplichte invulformulieren

Bijlage bij het Beschrijvend document waarin akkoord moet worden gegaan met voorwaarden en waarin eisen en vragen dienen te worden beantwoord. De Verplichte invulformulieren bevatten tevens onder andere vragen die betrekking hebben op de Inschrijver.

Voorwaarden

De algemene voorwaarden die van toepassing zijn op deze opdracht / Raamovereenkomst, te weten de Algemene Rijksvoorwaarden voor IT-overeenkomsten (ARBIT 2018).

Wachtkamerovereenkomst

Schriftelijke overeenkomst tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer die met de 1^e afgewezen Inschrijver (en vervolgens met de 2^e, 3^e etc.) bij deze Europese Aanbesteding wordt aangegaan, waarin de voorwaarden en condities zijn geregeld met betrekking tot deze zgn. wachtkamerconstructie. Deze Opdrachtnemer neemt plaats in de 'wachtkamer'.

1. Inleiding

Voor u ligt het Beschrijvend document voor de Openbare Europese Aanbesteding Securitydiensten ten behoeve van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

Doelstelling

De Aanbestedende dienst heeft als doel het afsluiten van een Raamovereenkomst met Opdrachtnemers op het gebied van informatiebeveiliging en cybersecurity.

1.1 Duur Overeenkomst en Voorwaarden

Voor alle percelen geldt: de initiële duur van de Raamovereenkomst is een jaar, waarna de Raamovereenkomst stilzwijgend maximaal drie maal voor de duur van een jaar wordt verlengd.

Het doel is om de Raamovereenkomst op 1 januari 2023 in te laten gaan.

Op de Raamovereenkomst zijn de Algemene Rijksvoorwaarden bij IT-overeenkomsten (ARBIT-2018) van toepassing. Eigen (inkoop)voorwaarden van de Inschrijver worden niet geaccepteerd en wanneer Inschrijver zijn eigen (inkoop)voorwaarden van toepassing verklaart, dan leidt dat tot terzijdelegging van de Inschrijving.

1.2 Toelichting op de keuze van de aanbestedingsprocedure

De Aanbestedende dienst kiest ervoor een openbare aanbesteding uit te voeren om alle geïnteresseerde bedrijven een gelijke kans te geven om opdrachten uit te voeren. De aanbesteding is niet gerubriceerd; wel zullen eisen worden gesteld aan de dienstverleners en aan de dienstverlening om het uitvoeren van gerubriceerde opdrachten mogelijk te maken.

Binnen de Raamovereenkomst kunnen nadere overeenkomsten binnen zowel het openbare als binnen het gerubriceerde domein (inclusief Staatsgeheim) worden verstrekt.

1.3 Percelen

De opdracht is ingedeeld in de volgende percelen:

- Perceel 1: Proactief
- Perceel 2: Awareness
- Perceel 3: Preventief
- Perceel 4: Repressief
- Perceel 5: Advies

1.4 Toelichting op de perceelvorming

Vanuit IenW is gekomen tot een indeling die voor de Deelnemers als het meest effectief wordt beschouwd. Hierbij is gekeken naar de behoefte binnen de organisatie in relatie tot de mogelijkheden binnen de markt.

Binnen IenW is er de nadrukkelijke wens dat kleinere én innovatieve marktpartijen deel kunnen nemen aan de aanbesteding. Innovatief vermogen van een organisatie is voor IenW een aspect dat meegenomen wordt in de beoordeling van de meeste percelen.

Bij het in opdracht geven van Nadere opdrachten kan het voorkomen dat er een kleine overlap bestaat met een ander perceel. Daar waar het naar het oordeel van IenW belangrijk is de opdracht in zijn geheel aan één partij uit te besteden en de overlap niet meer bedraagt dan 20% van de opdracht wordt de opdracht uitgezet binnen het perceel waar het zwaartepunt ligt. Een voorbeeld hiervan zou kunnen zijn dat een pentest onderdeel zou moeten uitmaken van een compliance opdracht.

Nichespelers of partijen die zelfstandig slechts een beperkt deel van de mogelijke opdrachten kunnen of willen invullen, kunnen zich zowel voor de raamovereenkomsten kwalificeren (bijvoorbeeld: door samen met anderen in te schrijven), als voor de Nadere Overeenkomsten (via een opdrachtnemer).

Sommige Diensten worden ook intern of binnen het Rijk uitgevoerd. Te allen tijde zal eerst gekeken worden of een opdracht zelfstandig uitgevoerd kan worden. Daar waar er intern onvoldoende kennis en/of capaciteit is zal de opdracht binnen het desbetreffende perceel uitgezet worden.

1.5 Geraamde opdrachtwaarde

De verwachting is dat cyber- en datasecurity en privacy een steeds hogere prioriteit krijgt als gevolg van de groeiende heterogeniteit en complexiteit van het datadomein in combinatie met maatschappelijke ontwikkelingen.

De geschatte totale opdrachtwaarde over de gehele looptijd van de raamovereenkomst (totaal maximaal 4 jaar) zal naar verwachting circa € 17.500.000,00 exclusief btw bedragen. Dit betreft een zo goed mogelijke inschatting, gebaseerd op historische gegevens, gecombineerd met aangevraagde budgetten.

Het bedrag is echter slechts een indicatie, waaraan door Inschrijvers geen rechten en/of plichten ontleend kunnen worden.

Nadere detaillering van de opdrachtwaarde:

Perceel	Omschrijving	Maximale omvang over 4 jaar
1.	Proactief	€ 1.800.000,00
2.	Awareness	€ 2.300.000,00
3.	Preventief	€ 5.100.000,00
4.	Repressief	€ 3.700.000,00*
5.	Advies	€ 4.600.000,00

* de geschatte opdrachtwaarde voor perceel 4 is inclusief de eventueel optie die kan worden gelicht, zie paragraaf 3.11.

N.B. Met het oog op politieke, economische, budgettaire, bestuurlijke of organisatorische ontwikkelingen binnen de Aanbestedende dienst en de hiermee samenhangende krimp of groei van de Opdrachtgever, dan wel de positie en taakstellingen van de Opdrachtgever binnen de Rijksoverheid, is het mogelijk dat de dienstverlening en/of deelnemers aan de vraagkant gedurende de looptijd van de Raamovereenkomst wijzigen.

Wachtkamerovereenkomst voor alle percelen

Aan de afgewezen partijen wordt de vraag voorgelegd zitting te nemen in de 'Wachtkamer', met als doel om met de afgewezen partij(en) een Wachtkamerovereenkomst af te sluiten. De eerst afgewezen partij komt als eerste in aanmerking om de Wachtkamerovereenkomst op verzoek van Opdrachtgever in te wisselen voor een Raamovereenkomst, daarna de tweede en derde afgewezen partij.

1.6 Gunningscriterium

Inschrijvingen zullen worden beoordeeld op basis van het gunningscriterium Beste Prijs-Kwaliteitverhouding (BPKV). Inschrijvingen worden beoordeeld op de in hoofdstuk 6 genoemde en uitgewerkte Subgunningscriteria.

1.7 Contactpersonen

De contactpersonen voor deze aanbesteding zijn:

Eerste contactpersoon	Plaatsvervangend contactpersoon
Mellanie van den Berg	Ramses Iskander
Sr. Inkoopadviseur	Inkoopadviseur
Mellanie.vanden.berg@minienw.nl	Ramses.iskander@minienw.nl

Alle communicatie en het aanleveren van stukken inzake deze aanbesteding verloopt uitsluitend via TenderNed. Inschrijvingen ontvangen via de mail worden beschouwd als zijnde niet ingediend/gesteld.

Slechts indien er sprake is van een dringende situatie, kunt u mevrouw Van den Berg of de heer Iskander per mail benaderen.

2. Omschrijving van de organisatie

2.1 Beschrijving Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW)

Infrastructuur en Waterstaat beschermt, verbindt en bereikt.

Wie in Nederland om zich heen kijkt, ziet overal infrastructuur en water: het werk van IenW. Ons land staat bekend om innovatieve oplossingen die inspireren. De wijze waarop we met het water en de bodem zijn omgegaan, heeft ons land gevormd. Bij ons is leven op een oude zeebodem heel gewoon. Maar Nederland verandert. Onze open delta maakt ons krachtig en kansrijk, maar ook kwetsbaar: klimaatverandering zorgt voor droogte, hitte, extremer weer en een stijgende zeespiegel. Ruimte en grondstoffen worden schaarser. Dat raakt ons allemaal.

Met hart, hoofd en handen zorgt IenW voor een veilig, leefbaar en bereikbaar Nederland. Wij werken aan de toekomst van Nederland. Aan een sterke en duurzame infrastructuur, boven en onder de grond. Een netwerk van wegen, vaarwegen en buizen, van sporen en dijken, van havens en luchthavens. Aan een gezonde leefomgeving met schone lucht, schone bodem, schone rivieren en een schone zee. We beheren en creëren, en we vernieuwen om te behouden. Met en voor onze 17 miljoen inwoners en voor de wereld om ons heen.

Samen bouwen we aan de grote vraagstukken van morgen. De toekomst vraagt om een nieuwe, krachtige balans tussen veiligheid, leefbaarheid en bereikbaarheid. Tussen ecologie en economie. En tussen mens, natuur en techniek.

Grote ambities voor een klein land in een snel veranderende, steeds digitalere wereld. Dat kunnen we natuurlijk niet alleen. Samen met onze vele partners (overheden, bedrijfsleven en burgers) kijken we wat er nodig is om ons land op de toekomst voor te bereiden, te ontwerpen en in te richten. We stellen samen de agenda van verandering op en voeren die uit. Het gezamenlijke vraagstuk zetten we centraal, met ruimte voor de ideeën van iedereen.

Een veilig, leefbaar en bereikbaar Nederland. Klimaatbestendig, economisch sterk en circulair. Een land dat mens en milieu beschermt. Een land dat mensen met elkaar, en met de wereld verbindt. Daar werken we aan, voor onszelf en voor de generaties na ons.

Voor nadere informatie over IenW: [Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat | Rijksoverheid.nl](https://rijksoverheid.nl)

2.2 Beschrijving deelnemers

De toekomstige Raamovereenkomst zal gelden voor de gehele Bestuurskern (BSK), het Koninklijk Nederlands Meteorologisch instituut (KNMI), de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT), het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL), de Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming (ANVS), het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (CBR) en de Luchtverkeersleiding Nederland (LVNL). De Dienstwegverkeer (RDW) neemt uitsluitend deel aan Perceel 4. Het Directoraat-generaal Rijkswaterstaat (RWS) is **geen** deelnemer aan de Raamovereenkomst.

Ook bedrijfsonderdelen die in de toekomst gedurende de looptijd van de raamovereenkomst Securitydiensten aan het ministerie van IenW worden toegevoegd, kunnen van deze raamovereenkomst gebruik maken.

Naast de dienstonderdelen van de Bestuurskern heeft IenW vier beleidsdirectoraten:

- **DG Mobiliteit** (DGMo) richt zich op de beleidsterreinen weg, spoor, decentraal OV en het fietsbeleid. De komende jaren zal een groot aantal wegprojecten in besluitvorming komen en zal slimme en duurzame mobiliteit veel aandacht vergen. De verantwoordelijkheid voor duurzame mobiliteit is binnen dit DG ondergebracht, evenals de MIRT-coördinatie.
- **DG Luchtvaart en Maritieme Zaken** (DGLM)
Binnen het domein luchtvaart vragen de dossiers Lelystad, de groei van Schiphol en de voorgenomen herziening van het luchtruim blijvende en intensieve aandacht. De opgave bij Maritieme Zaken is te komen tot een internationale duurzame maritieme toppositie van Nederland door integrale samenwerking tussen de Rijksoverheid en de maritieme sector.
- In **DG Water en Bodem** (DGWB) werkt samen met anderen aan een veilige, leefbare, bereikbare en concurrerende delta, nu en in de toekomst. Het gaat daarbij niet alleen om de uitdagingen op het terrein van waterveiligheid en zoetwater, maar ook die voortvloeien uit het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie. Naast het beheersen van de waterkwantiteit staat ook de waterkwaliteit in ons land onder druk. De Delta-aanpak Waterkwaliteit moet hier verder vorm aan geven. Dit vraagt inspanningen op een breed terrein van de farmaceutische industrie, landbouw en drinkwater. Met het vaststellen van de Structuurvisie Ondergrond is een impuls gegeven aan de aandacht voor onze bodem. Daarbij vraagt het vraagstuk van de dalende bodem, ook in relatie met de klimaatdoelen extra aandacht. Klimaatadaptatie is een speerpunt waarbij nauw samen wordt gewerkt met een groot aantal publieke en private partijen. Met het ministerie van Buitenlandse Zaken en dat van EZK trekken we gezamenlijk op in de internationale water agenda.
- In het **DG Milieu en Internationaal** (DGMI) komen alle activiteiten op het terrein van milieu, emissies, circulaire economie, externe veiligheid en duurzaamheid samen, inclusief de internationale coördinatie. Omgevingsveiligheid en externe risico's zullen ook de komende periode in de maatschappelijke en politieke belangstelling staan. De koppeling van milieu aan internationaal is ingegeven door de gedachte dat uiteraard alle domeinen een eigen verantwoordelijkheid hebben voor de internationale component van hun werk, maar dat in de praktijk de relatie het meest intensief is tussen het domein milieu en de EU.

Overige deelnemers aan de Raamovereenkomst zijn:

- Het **Koninklijk Nederlands Meteorologisch instituut** (KNMI) is het nationale instituut voor weer, klimaat en seismologie. Het KNMI adviseert en waarschuwt de samenleving om risico's met een atmosferische of seismologische oorsprong terug te dringen. Daarvoor ontwikkelt het KNMI hoogwaardige kennis, verricht waarnemingen en zet die om in producten en diensten die de veiligheidsrisico's verminderen, bijdragen aan een duurzame samenleving en economische mogelijkheden bevorderen. [KNMI](#)
- De **Inspectie Leefomgeving en Transport** (ILT) is de toezichthouder van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Ruim 1.300 medewerkers werken aan

veiligheid, vertrouwen en duurzaamheid in transport, infrastructuur, milieu en wonen. Alle inwoners van Nederland hebben te maken met de resultaten van het ILT-toezicht. Denk aan veilig en betrouwbaar openbaar vervoer, een woning huren van een betrouwbare woningcorporatie of zonder risico water uit de kraan drinken. Maar ook droge voeten houden (BSK) achter de dijken is een taak van de ILT. ilent.nl

- Het **Planbureau voor de Leefomgeving** (PBL) is het nationale instituut voor strategische beleidsanalyse op het gebied van milieu, natuur en ruimte. Het PBL draagt bij aan de kwaliteit van de politiek-bestuurlijke afweging door het verrichten van verkenningen, analyses en evaluaties waarbij een integrale benadering vooropstaat. Het PBL is voor alles beleidsgericht. Het verricht zijn onderzoek gevraagd en ongevraagd, onafhankelijk en wetenschappelijk gefundeerd. [PBL.nl](https://pbl.nl)
- De **Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming** (ANVS) ziet er op toe dat de nucleaire veiligheid en stralingsbescherming in Nederland voldoen aan de hoogste eisen. De ANVS stelt daarvoor regels op, verleent vergunningen, ziet toe op de naleving daarvan en kan handhavend optreden. [Autoriteit NVS](https://autoriteitnvs.nl)
- Het **Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen** (CBR) is een publiekrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan. Het CBR is door de minister van Infrastructuur en Waterstaat belast met een verkeersveiligheidstaak: het beoordelen van de rijvaardigheid en medische geschiktheid van bestuurders en de vakbekwaamheid van professionals in transport en logistiek. [CBR.nl](https://cbr.nl)
- De **Luchtverkeersleiding Nederland** (LVNL) levert algemene luchtverkeersdiensten (area control) en naderings- en plaatselijke luchtverkeersdiensten (approach en tower control) op Amsterdam Airport Schiphol, Rotterdam The Hague Airport, Groningen Airport Eelde, Maastricht Aachen Airport en Lelystad Airport. Ons hoofdkantoor bevindt zich op Schiphol. LVNL heeft ruim 1.000 medewerkers in dienst en voert een actief diversiteits- en inclusiebeleid. Het managementteam stuurt samen met het bestuur de dagelijkse bedrijfsvoering aan. [LVNL.nl](https://lvnl.nl)
- De **Dienst Wegverkeer** (RDW) is een publiekrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan en is een publieke dienstverlener in de mobiliteitsketen. De RDW beschikt over een grote expertise door jarenlange ervaring met de uitvoering van wettelijke en opgedragen taken. Taken op het gebied van toelating van voertuigen en onderdelen daarvan, toezicht en handhaving, registratie, informatieverstrekking en documentafgifte. Deze taken voert de RDW in nauwe samenwerking met diverse partners in de mobiliteitsketen uit. Voor andere informatie zie: [RDW.nl](https://rdw.nl)

[Organogram ministerie van IenW | Rijksoverheid.nl](https://www.rijksoverheid.nl/organisatie/organogram)

3. Omschrijving van de opdracht

3.1 Aanleiding

Informatiebeveiliging (IB), Privacy en Cyber Security (CS) vormen een essentieel en onlosmakelijk geheel van de IenW-processen, ook binnen sectoren waarvoor IenW systeemverantwoordelijk is. Daarnaast groeit het aantal dreigingen in aantal maar ook in ernst. Dit betekent dat we continu adequaat en snel moeten kunnen anticiperen om risico's te mitigeren. Het afnemen van noodzakelijk specialistische diensten zoals forensische onderzoeken, pentesten, dreigingsonderzoeken, etc. bij gespecialiseerde leveranciers kost veel tijd. En door krapte kan er een gebrek aan capaciteit zijn. Dit kan leiden tot ernstige beveiligingsrisico's.

Voorafgaand aan het publiceren van de onderhavige aanbesteding heeft de aanbestedende dienst in mei 2021 een vooraankondiging gedaan en een marktverkenning uitgevoerd. Een samenvatting van reacties en bevindingen treft u aan in *bijlage 10. Samenvatting Marktconsultatie*.

3.2 Doel

Kortere doorlooptijden, toegang tot expertise en kwaliteit voor Cyber Security Privacy en Informatiebeveiliging.

Met de aanbesteding van een Raamovereenkomst op het gebied van Cyber Security, Privacy en Informatiebeveiliging wordt beoogd met een kortere doorlooptijd opdrachten te kunnen verstrekken aan gespecialiseerde partijen in de markt. Daarbij wordt zowel expertise van Informatie Technologie (IT) als Operationele Technologie (OT) gezocht. Daarnaast geeft deze Raamovereenkomst toegang tot expertise binnen IenW die niet of onvoldoende beschikbaar is.

Omdat de Raamcontractanten IenW beter kennen is de verwachting dat er beter ingespeeld kan worden op de behoefte, een opdracht sneller uitgevoerd kan worden en kwalitatief beter zal zijn.

3.3 Behoeftestelling/scope

De Raamovereenkomst is nadrukkelijk bedoeld voor het verstrekken van opdrachten op gebied van Beveiligingsdiensten met een resultaatverplichting.

De opdracht voor securitydiensten is ingedeeld in percelen. Per perceel is een maximum aantal Inschrijvers bepaald die kunnen toetreden tot de Raamovereenkomst (ROK).

Perceel	Omschrijving	Maximum aantal Raamcontractanten
1.	Proactief	3
2.	Awareness	3
3.	Preventief	5
4.	Repressief	2
5.	Advies	5

Onderstaand een uitwerking van de gevraagde dienstverlening per perceel.

3.3.1 Perceel 1: Proactief

Om in control te zijn op de informatiebeveiliging moet je als beheerpartij voortdurend onderzoeken of de geïmplementeerde security maatregelen voldoende zijn. De enige manier om het vertrouwen te hebben dat de maatregelen wel voldoende zijn is deze regelmatig te valideren. Niet wachten tot we worden aangevallen, maar zorgen dat we weten welke cybercriminelen verhoogd interesse tonen in onze organisatie, hoe zij te werk gaan, welke technieken zij gebruiken zodat we weten welke maatregelen het meest effectief zijn om een mogelijke aanval te voorkomen.

De gevraagde dienstverlening binnen dit perceel is gericht op het verzamelen van informatie over criminele organisaties die daadwerkelijk een dreiging vormen. Zo kunnen wij onze resources het meest effectief inzetten om reële dreigingen te voorkomen. Opdrachten binnen dit perceel kunnen een kortere of langere periode bestrijken. Kenmerkend voor dit perceel is dat het om proactieve werkzaamheden gaat. De aanbestedende dienst beschouwt Dark Web Hunting en Threat Intelligence als de meest voorkomende diensten binnen het perceel. De verwachting is dat deze werkzaamheden door specialistische bedrijven uitgevoerd moeten worden.

Definities van toepassing op het perceel proactief:

- **Dark Web Hunting:** Het Dark Web is een besloten deel van het internet dat men niet vindt met normale browsers en zoekmachines. Dit is een plek waar onder andere illegale activiteiten plaatsvinden. In samenwerking met een gespecialiseerde marktpartij wil IenW in staat zijn om te onderzoeken welke hackers in de omgeving geïnteresseerd zijn. Als er inzicht is in de werkwijze van specifieke hackers kunnen heel gerichte maatregelen geïmplementeerd worden. De combinatie van dit onderzoek met onderzoeken op het Dark Web moet IenW in staat stellen na te gaan of de organisatie onderwerp van gesprek is voor illegale activiteiten. Op basis van deze informatie kan vervolgens nog gericht gemonitord worden op mogelijke aanvallen om zo de hacker een stap voor te zijn.
- **Threat intelligence (TI):** Threat Intelligence (TI) is het verzamelen/verspreiden/delen van op feiten gebaseerde informatie over dreigingen, met als doel om het ontstane risico zo snel mogelijk af te dekken en mogelijke schade tot een minimum te beperken.
Toelichting: Om geavanceerde dreigingen, zowel vanuit binnen (insider threats) als buiten de organisatie, te kunnen adresseren is het essentieel om over de juiste hulpmiddelen te beschikken, waarmee dreigingen in een zo vroeg mogelijk stadium geïdentificeerd kunnen worden. Om malafide digitale activiteiten waar te nemen, zijn Indicators of Compromise (IoC's) een waardevol middel. Een IoC is informatie die kan helpen bij het identificeren van specifiek malafide gedrag op een systeem of binnen een netwerk. TI stelt een organisatie in staat om de ICT- en de procesautomatisering (PA) te controleren en op basis van de ontvangen TI informatie vast te stellen of de dreiging voor de betreffende ICT-infrastructuur en PA van toepassing is en of hij wellicht al geëxploiteerd wordt. Op basis van deze informatie kunnen er direct passende acties ondernomen worden om de aanval zo snel mogelijk te stoppen, te isoleren of in een aantal gevallen zelfs te voorkomen. TI kan tevens een toegevoegde waarde bieden binnen het Security Information & Event Management (SIEM) proces. TI kan als bron voor SIEM functioneren, hetgeen de inzet van SIEM op een nog hoger niveau brengt.

3.3.2 Perceel 2: Awareness

Binnen het perceel Awareness worden opdrachten uitgezet die bedoeld zijn om bij te dragen aan bewustwording van medewerkers op alle niveaus binnen IenW op het gebied van cybersecurity.

IenW is zich ervan bewust dat je awareness alleen kan creëren door hier voortdurend en op creatieve wijze aandacht aan te besteden. Dit perceel is nadrukkelijk niet bedoeld voor opleidingen; opleidingen zijn reeds binnen andere (interdepartementale) raamovereenkomsten belegd. Voorafgaand aan het uitzetten van opdrachten op het gebied van masterclasses zal te allen tijde eerst gekeken worden of dit binnen de reguliere raamovereenkomsten kan worden belegd. Daar waar dit niet mogelijk is kunnen opdrachten binnen dit perceel uitgezet worden.

Onderstaand zijn de definities van de meest voorkomende dienstverlening binnen perceel 2 uitgewerkt.

Definities van toepassing op perceel awareness:

- **Awareness campagnes.** Inzet op awareness draagt bij aan het streven naar een veilige IenW-werkomgeving, waarbij medewerkers, systemen, processen en informatie voldoende weerbaar zijn tegen de diverse vormen van cyberdreiging. Het uitgangspunt is dat medewerkers zich bewust zijn van de risico's die samenhangen met het gebruik van onder andere computers, netwerken, informatiedragers en persoonlijke devices. Hierbij is het van belang dat medewerkers van IenW op de hoogte zijn van relevante gedragscodes en richtlijnen (bijvoorbeeld integer omgaan met vertrouwelijke informatie) en deze ook begrijpen en naleven. Hiervoor worden binnen IenW awareness campagnes georganiseerd die gericht zijn op het positief beïnvloeden van gedrag, investeren in kennis en vaardigheden van medewerkers, waarin eenieder zich bewust is van zijn/haar verantwoordelijkheden ten aanzien van informatieveiligheid.
- **Social Engineering** Als een aanvaller iemand misleidt door bijvoorbeeld in te spelen op nieuwsgierigheid of behulpzaamheid. Op deze manier probeert de aanvaller bijvoorbeeld aan informatie te komen om in een digitaal systeem in te breken.
- **Phishing testen** Phishing is een vorm van aanval waarbij de aanvaller iemand verleidt om belangrijke informatie te geven, zoals bijvoorbeeld inloggegevens of creditcardgegevens. Phishing gebeurt vaak via e-mails. Maar aanvallers doen het ook via de telefoon, een sms of een app-bericht. Phishing is één van de meest voorkomende vormen van cybercriminaliteit. Door middel van phishing testen kunnen het e-mailsysteem als de medewerkers getest worden, waardoor zij zich bewust worden van de gevaren van phishing en geholpen worden om phishing mails te herkennen.
- **Serious gaming.** Een serious game is een spel met een ander primair doel dan puur vermaak. Het voornaamste doel van een serious game op gebied van cybersecurity is, is het verwerven van inzicht. Een serious game kan gebruikmaken van meerdere media: het kan een bordspel of kaartspel zijn, een gefaciliteerd managementspel of een computerspel. Klassieke e-learnings worden vaak als saai, tijdrovend en weinig uitdagend gezien. Het spelelement in de serious game versterkt de beleving en de overdracht van de informatie. Door het competitie-element, ook wel *gamification* genoemd, zijn de game en de thema's die daarin aan de orde komen een onderwerp van gesprek en wordt bewustwording

gecreëerd, want door interactief met risicovolle situaties bezig te zijn blijft de kennis beter hangen.

- **Masterclasses awareness** Een masterclass moet worden gezien als een stukje verdieping op een specifiek onderwerp en is gericht op het bijbrengen van kennis op gebied van security en ontwikkelen van awareness m.b.t. security. Een masterclass is met name gericht op medewerkers die verder willen gaan dan de basis awareness campagnes.

3.3.3 Perceel 3: Preventief

Dienstverlening binnen dit perceel is gericht op het vinden van zwakke plekken in de organisatie. De focus is niet alleen op de techniek maar ook juist de mens (vaak gezien als zwakste schakel in de keten). De diensten moeten er toe leiden dat zwakke plekken in onze IT en OT voorzieningen worden gesignaleerd en adequaat worden gemitigeerd. Daarnaast moet worden nagegaan of medewerkers goed zijn voorbereid op mogelijke aanvallen en schade.

Dienstverlening binnen dit perceel kan voor een kortere of een langere periode worden afgenomen, eventueel als aanvulling op de dienstverlening uit perceel 1. De nadruk van de af te nemen werkzaamheden binnen dit perceel ligt op preventie.

Definities van toepassing op het perceel Preventief van de meest voorkomende dienstverlening:

- **Red teaming** is een vorm van Adversary simulation. Oefening waarbij een organisatie aanvallen naspeelt om te ontdekken hoe goed ze is beschermd tegen aanvallen. Het Red team speelt aanvallen en aanvalsmethodes na van een gekozen tegenstander. Het Blue team probeert aanvallen van het Red team op te sporen en vervolgens tegen te gaan.
Als ze een echte aanval tegenkomen, pakken ze die ook aan. Soms is er ook een White team. Dit team zorgt dat de oefening haar doel bereikt. Bijvoorbeeld door te bepalen welke informatie de beide teams krijgen. De samenwerking tussen het Red team en het Blue team heet ook wel purple teaming.
Bij een Red team oefening ligt de nadruk op samenwerking tussen teams, en op het nadoen van tegenstanders en aanvallen. Bij een penetratietest probeert men zo diep mogelijk in een systeem binnen te dringen.
- **Vulnerability assessment en scan:** Het betreft handmatige of automatische controle (door middel van inzet van "off-the-shelf" software) waarbij men zwakke plekken in het IT landschap van een organisatie opspoort. Men bepaalt vooraf hoe men dat doet. Bij een vulnerability assessment probeert men alle zwakke plekken te vinden in een klein gebied. Met een scan komen kwetsbaarheden naar voren waar een hacker op kan inspelen om zich toegang te verschaffen tot een systeem of netwerk en vervolgens schade aan te richten.
De kwetsbaarheden zijn reeds (algemeen) bekend. Onbekende kwetsbaarheden worden derhalve via dit onderzoek niet opgespoord. Het is niet meer dan een "quick check" zonder verdere stappen of diepgang. Dat is anders dan bij een penetratietest waarbij men zo diep mogelijk in een systeem wil komen.
- **Code review:** Een informatiesysteem staat of valt met de betrouwbaarheid en degelijkheid van zijn broncode. In de broncode staat precies hoe een informatiesysteem zich moet "gedragen". Het functioneren van het systeem, het uiterlijk van het systeem, opslag van informatie, enzovoort is terug te vinden in de

broncode. Een programma kan met behulp van diverse programmeertalen worden geprogrammeerd en elke programmeertaal kent zijn eigen set van regels, aanbevelingen en valkuilen.

Door 'code review' in te zetten wordt een systematisch onderzoek van de broncode uitgevoerd. Hiermee worden fouten opgespoord die zich in de broncode van de software bevinden. Door middel van code reviews kunnen kwetsbaarheden gedetecteerd worden. Deze kwetsbaarheden kunnen vervolgens worden verholpen waardoor de software veiliger wordt.

- **Breach and Attack Simulation (BAS):** Een hybride vorm tussen Pentesten en Red Teaming betreft Breach and Attack Simulation (BAS). Binnen deze vorm worden op regelmatige basis geautomatiseerde aanvallen uitgevoerd op de techniek. De resultaten hiervan zijn beschikbaar op een dashboard op basis waarvan de aangetroffen kwetsbaarheden kunnen worden verholpen. Een combinatie tussen pentesten, Red Teaming en BAS vormt een ultieme mogelijkheid om de ICT-omgeving op technisch vlak te beveiligen en IenW wendbaar te maken. De resultaten van pentesten en Red Teaming worden ingesteld in de BAS-omgeving waarmee deze steeds gericht kan zoeken op kwetsbaarheden.
- **Continuous scanning:** Continu en geautomatiseerde pen testen. Ook het continu scannen van je online aanwezigheid en de veranderingen daarin. Bijvoorbeeld een poort die per ongeluk door een systeembeheerder is opengezet, waardoor je ineens kwetsbaar wordt. Belangrijk hierin is, dat er niet alleen een overzicht komt of een dashboard, maar ook dat de melding gevalideerd is en dat er een advies/rapportage geleverd wordt. Binnen het rijk wordt reeds bepaalde tooling gebruikt, maar deze is beperkt. Deze diensten kunnen voor kortere of langere termijn afgenomen worden.
- **Reconnaissance:** Verkenning wordt beschouwd als de eerste fase vóór een aanval en is een systematische poging om informatie over het doelwit te lokaliseren, te verzamelen, te identificeren en vast te leggen. De opdracht is om te denken als een hacker en na te gaan welke gevoelige informatie er over onze organisatie beschikbaar is en mogelijk tegen ons kan worden gebruikt bij een aanval. Hieronder volgt een toelichting op de eerste fase van de verkenning die hackers doorlopen:
 1. *Passieve verkenning:* Hierbij verzamelt een aanvaller informatie zonder argwaan te wekken bij het doelwit. Denk bijvoorbeeld aan online research, het bekijken van de bedrijfswebsite en het organogram, de online communicatiekanalen van het bedrijf en eventueel zelfs het in de gaten houden van het bedrijfspand. Het zijn vooral onschuldige zoekopdrachten die geen belletjes doen rinkelen.
 2. *Actieve verkenning:* Hierbij gaat een aanvaller bijv. DNS records, IP adressen, hosts en services in het netwerk bekijken om zo een eerste indruk te krijgen van het beveiligingsniveau van het doelwit. Het kan ook voorkomen dat er via social engineering (= aanvallen op mensen) informatie wordt ontfoetseld. Deze actieve verkenning is iets risicovoller aangezien tools in een goed beveiligd netwerk al eerste alarmbelletjes kunnen doen rinkelen.
- **Penetratietesten (pentesten):** Handmatige controle waarbij men zo diep mogelijk wil binnendringen in een systeem om zwakke plekken te vinden en de gevolgen hiervan te kennen. Men gebruikt de zwakke plekken om nog wat dieper in het systeem te komen. Dit is dus een manier om inzage te krijgen hoe gemakkelijk en snel men bij gevoelige informatie kan komen. Hierbij wordt een informatiesysteem getoetst op kwetsbaarheden, waarbij deze kwetsbaarheden ook werkelijk gebruikt worden om in deze systemen in te breken. Door op een legale methode de kwetsbaarheden te ontdekken en maatregelen te treffen wil IenW kwaadwilligen voor zijn.

Penetratietesten kunnen bestaan uit interne en externe aanval scenario's. Interne aanvallen zijn pogingen om toegang tot het informatiesysteem te krijgen, nadat toegang verkregen is tot een component binnen de infrastructuur van IenW. Externe aanvallen zijn pogingen om binnen te dringen vanaf een willekeurige computer buiten de infrastructuur van IenW.

Alle vormen van penetratietesten kunnen worden uitgevoerd op verschillende lagen in het systeem, zowel op de infrastructuur- als op de applicatielaag. De infrastructuur laag omvat servers, besturingssystemen, netwerkkapparatuur en beveiligingscomponenten (Bijvoorbeeld: firewalls, intrusion detection systems (IDS), etc.). Testen op de applicatielaag worden uitgevoerd als de onderzochte server bijvoorbeeld een applicatie- of webserver is. Er wordt dan gekeken of de applicatie mogelijk lekken bevat, die de veiligheid van het informatiesysteem of de achterliggende ICT-infrastructuur in gevaar brengen.

In die gevallen dat een pentest wordt afgenomen kan het voorkomen dat op korte termijn een hertest moet plaatsvinden om te controleren of de bevindingen zijn opgelost.

Pentesten moeten periodiek (bijvoorbeeld een keer per jaar) uitgevoerd worden. De aanbestedende dienst geeft er de voorkeur aan om voor het uitvoeren van deze periodieke testen niet steeds hetzelfde bedrijf uit het perceel te willen inzetten. Het bedrijf dat de laatste keer een periodieke pentest heeft uitgevoerd wordt daarom uitgesloten voor de opvolgende periodieke test. Dit om eenzijdigheid en verkoking te voorkomen.

3.3.4 Perceel 4: Repressief

Onder dit perceel voert de opdrachtnemer onder andere de volgende taken uit:

- Onderzoeken van de rol van (niet-opzettelijke) menselijke fouten bij cyberincidenten
- Onderzoeken van de vraag of criminele hackers hulp hebben gehad van binnenuit (door medewerkers van de organisatie of derden die toegang hadden tot de systemen).
- Interviewen van verdachten.
- Adviseren over de preventie, herkenning en bestrijding van cyberfraude
- Rapporteren aan het management.
- Adviseren van het management over (en eventueel mede uitvoeren van) mogelijke opties in geval van cyberincidenten.
- Adviseren van het management over de aanpak van ondermijning.
- Uitvoerende werkzaamheden die een directe relatie hebben bovengenoemde activiteiten en vanwege specifieke redenen (vertrouwelijkheid, spoedeisend karakter, technische redenen, omvang etc.) onder dit perceel uitgevoerd dienen te worden.

Het uitvoeren van een digitaal (forensisch) incidenten onderzoek is specialistisch werk. Organisaties zijn vaak niet toegerust om dit type onderzoeken te doen. Het kan daarom verstandig zijn om voordat sprake is van een incident afspraken te maken met een specialistisch bedrijf voor het geval dat deze kennis nodig is.

IenW wil er goed op voorbereid zijn mocht zich een situatie voordoen waarbij forensisch onderzoek noodzakelijk is. IenW voorziet dat een of meerdere deelnemers een nadere overeenkomst willen afsluiten voor een langere periode tegen een vast tarief. Deze Nadere overeenkomst(en) zal (zullen) in minicompentie binnen het perceel repressief uitgezet worden. Opdrachtgever en Opdrachtnemer stellen na het doorlopen

van deze minicompetitie samen een digitaal forensisch proces op waarbinnen gehandeld wordt. De overeenkomst zal een "passieve" overeenkomst zijn, echter zodra er zich een voorval voordoet kan het actieplan direct in werking gezet worden. Basis voor deze overeenkomst zal zijn een vast jaartarief, waarin begrepen een jaarlijkse review en oefening van het overeengekomen proces.

Tevens maakt een SLA deel uit van de overeenkomst. Binnen de SLA wordt de responsetermijn vastgelegd waarbinnen de leverancier tot actie komt indien zich een veiligheidsincident voordoet.

De Aanbestedende dienst beschouwt dit als een "abonnement" waarbij vaste procedures worden afgesproken tegen vaste uurtarieven waarbij:

1. Jaarlijks de procedure te reviewen en een oefening te doen om te kijken of de procedure ook daadwerkelijk werkt.
2. Vast basis tarief; een fee voor de termijn dat je niets meer doet dan de jaarlijkse review en oefening
3. Een SLA, responsetermijn waarbinnen de leverancier tot actie komt indien noodzakelijk
4. Vaste uurtarieven voor uitvoer van incident response, technisch onderzoek en forensisch onderzoek.

Onderstaand zijn de definities van de meest voorkomende dienstverlening binnen perceel 4 uitgewerkt.

Definities van toepassing op het perceel repressief:

- **Digitaal forensisch onderzoek**, ofwel digitaal sporenonderzoek, is het verzamelen en analyseren van gegevens uit digitale systemen (hard- en software) bijvoorbeeld naar aanleiding van (een vermoeden van) een informatiebeveiligingsincident, zoals fraude, bedrijfsspionage, phishing of hacking. IenW wil in staat zijn om na een dergelijk incident vast te stellen wat er precies is gebeurd en wat de aanleiding is geweest.

Soorten forensisch onderzoek waarbij IenW ondersteund wil worden door specialistische bedrijven zijn: Malware onderzoek, Incidenten onderzoek, digitale recherche:

- **Malware onderzoek:** Bij dit onderzoek wordt het 'gedrag' van malware onderzocht na een incident. Malware onderzoek kan interessant zijn indien er schade is ontstaan door mogelijk incorrect handelen van medewerkers. Dit type onderzoek vergt specialistische kennis en gereedschappen zoals een onderzoekomgeving en tooling om veilig malware te kunnen onderzoeken.
 - **Incident onderzoek:** Om incidenten te kunnen onderzoeken is een vorm van digitaal (forensisch) onderzoek nodig. Omdat elk incident een potentieel onderzoek zou kunnen worden, is het belangrijk dat er een systematische en objectieve methode gebruik wordt. Denk hierbij aan het onderzoeken van bijvoorbeeld systemen, diverse logbestanden en computergeheugens. Bij dit type onderzoek wordt digitaal forensisch bewijsmateriaal verzameld dat later gebruikt kan worden bij een aangifte.
 - **Digitale recherche:** Betreft digitaal onderzoek van bijvoorbeeld een apparaat, harddisk of telefoon, in het kader van een mogelijk strafrechtelijk onderzoek.
 - **Persoonsgericht integriteitsonderzoek:** Vindt plaats na overtreding van integriteitsregels, overheidsbeleid en andere overheidsregels. Denk bijvoorbeeld aan integriteitsonderzoeken, onderzoeken of gegevens rechtmatig zijn ingezien, maar ook het onderzoeken van een digitaal incident.
- **Incident response:** Reactie op een beveiligingsincident. Het is een (gestructureerde) aanpak op alle niveaus: operationeel, tactisch en strategisch.

Incident Response kan gezien worden als een soort brandweer, komt meteen in actie als er iets gebeurt.

- **Technisch onderzoek:** Nagaan welke technische componenten geraakt zijn en onderzoeken of alle sporen van malware daadwerkelijk zijn ontdekt en gewist. Impact bepalen van de schade op de technische componenten en de impact op de informatievoorziening/omgeving.

3.3.5 Perceel 5: Advies

Binnen het perceel Advies verleent de opdrachtnemer adviezen (geen assurance) op gebied van informatiebeveiliging, cybersecurity en privacy in de breedste zin van het kennisgebied. Adviezen richten zich zowel op het waarborgen van de vertrouwelijkheid van informatie (IT en OT) als op de beschikbaarheid en integriteit van systemen. Die opdrachten die niet passen binnen de percelen 1 t/m 4 kunnen binnen perceel 5 worden uitgevraagd. Hierbij valt onder meer te denken aan het verlenen van advies op gebied van business continuity, roadmaps, hardening, governance, SOC-diensten zoals monitoring en detectie, BIO GAP-assessments, Risico assessments en Crisismanagement, etc. Onderstaand zijn de definities van de meest voorkomende dienstverlening binnen perceel 5 uitgewerkt.

Definities van toepassing op het perceel Advies:

- **Advies normenkaders en maatregelen IT & OT security:** normenkaders zoals de ISO 27001 en 27002 worden doorgaans gezien als de internationale standaard voor informatiebeveiliging. Binnen Nederland zijn daarnaast diverse nationale normenkaders zoals NEN-normen maar ook de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) afgeleid van de ISO-normen. Voor OT wordt de IEC 62443 gezien als de internationale standaard en hoewel IT normenkaders doorgaans bredere bekendheid genieten, groeit ook de aandacht voor OT. Denk daarbij bijvoorbeeld aan de Cyber Security Implementatie Richtlijn (CSIR) van Rijkswaterstaat. Het implementeren van de diverse normenkaders en daarmee het treffen van de juiste maatregelen vraagt veel van organisaties binnen de systeemverantwoordelijkheid van IenW. Advisering is nodig om organisaties op weg te helpen, met name binnen het OT domein.
- **Privacy Advies:** juridisch advies op het gebied van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) voor complexe privacyvraagstukken, te denken aan verwerkingen met diverse verwerkers en sub-verwerkers, verwerken van bijzondere persoonsgegevens of verwerkingen buiten de EER.
- **Uitvoeren DPIA:** De Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) verplicht organisaties en overheidsinstanties transparant te zijn over hoe en waarom zij persoonsgegevens verwerken. Bij ontwikkeling van nieuwe wetgeving, producten en diensten moet rekening gehouden worden met de risico's op inbreuken op de privacy. Achteraf aanpassingen doorvoeren naar aanleiding van bevindingen kan zeer tijdrovend en kostbaar zijn. Om achteraf in te grijpen te voorkomen wil IenW in een zo vroeg mogelijk stadium de risico's weten en voert daarom een Data Protection Impact Assessment (DPIA) uit. Via dit instrument worden privacy risico's aan het begin van een ontwikkeltraject geïnventariseerd. De DPIA stimuleert medewerkers om proactief na te denken over de impact op de privacy, wat de risico's zijn voor zowel de betrokkenen als de organisatie en welke maatregelen genomen kunnen worden om de risico's te beperken of in zijn geheel weg te nemen.

- **Compliance:** Via compliance wordt ervoor gezorgd dat IenW voldoet aan de normen voor gegevensprivacy en -beveiliging die van toepassing zijn voor de Rijksoverheid. De regels over informatiebeveiliging voor de rijksoverheid zijn onder meer terug te vinden in:
 - Beveiligingsvoorschrift Rijksdienst (BVR);
 - Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO);
 - Voorschrift Informatiebeveiliging Rijksdienst (VIR) ;
 - Voorschrift Informatiebeveiliging Rijksdienst Bijzondere Informatie (VIR-BI).Ook de (Uitvoeringwet) Algemene Verordening Gegevens Bescherming ((U)AVG) en het Algemeen Rijksambtenarenreglement (ARAR)¹ geven binnen hun werkingsgebied aanwijzingen voor informatiebeveiliging bij de rijksoverheid. De regels op het gebied van informatiebeveiliging die gelden voor de rijksoverheid zijn gebaseerd op de NEN-ISO/IEC 27001 en de NEN-ISO/IEC 27002 normen.
- **Hardening:** Het onderzoeken van en adviseren over de robuustheid van ICT-infrastructuren en applicatieve security. Het doel van hardening is het zoveel mogelijk elimineren van veiligheidsrisico's. De toegang tot systemen voor onbevoegden wordt via hardening zo moeilijk mogelijk gemaakt bijvoorbeeld door het uitschakelen van overbodige functies en het versleutelen van verbindingen. Wanneer het een aanvaller lukt om toch binnen te dringen kan deze zo min mogelijk uitrichten.
- **BIO Quick scan:** De Bio Quick scan is een efficiënte laagdrempelige manier om te bepalen of de risico's voor een proces met ondersteunende systemen voldoende door de BIO worden afgedekt. Met behulp van een BIO Quick Scan wordt het basis beveiligingsniveau (BBN) bepaald. Aan de hand daarvan kan bepaald worden welke set aan maatregelen uit de BIO relevant is. Indien uit de BIO Quick scan blijkt dat de BIO niet voldoende bescherming biedt moet een aanvullende risicoanalyse uitgevoerd worden om te bepalen welke extra beveiligingsmaatregelen nodig zijn.

3.4 Buiten de reikwijdte

De volgende zaken vallen niet onder de reikwijdte van deze aanbesteding:

- Het selecteren en verwerven van een SOC en SOC-diensten;
- Het selecteren, verwerven en implementeren van een SIEM en daarbij horende dienstverlening;
- Het uitvoeren van audits als overeengekomen in de Rijksbrede Raamovereenkomst Auditdiensten;
- Het op basis van een inspanningsverbintenis inhuren van (beveiligings-)specialisten (via b.v. inhuurcontracten van categoriemanagement);
- Opleidingen als vastgelegd in de Interdepartementale mantels voor Opleidingen;
- Strategische dienstverlening als vastgelegd in de interdepartementale aanbesteding voor SIMA 2020 Strategisch ICT Maatwerkadvies;
- Advies- en ingenieursdiensten als vastgelegd in de departementale aanbesteding BADI-2.

3.5 Werking van de Raamovereenkomst

Opdrachtgever merkt op dat hij nimmer verplicht is om opdrachten te gunnen. Sommige diensten worden ook binnen de eigen organisatie of binnen het Rijk uitgevoerd. De Opdrachtgever kan er altijd voor kiezen om de opdrachten niet te laten uitvoeren of te laten uitvoeren door zijn eigen diensten/werknemers of te beleggen binnen het Rijk. Te allen tijde zal eerst gekeken worden of een opdracht op deze manier uitgevoerd kan worden.

Daar waar er intern onvoldoende kennis en/of capaciteit is en de beoogde opdracht past binnen de scope van de Raamovereenkomst, wordt via de procedure binnen de Raamovereenkomst een Nadere Overeenkomst (NOK) afgesloten. De Opdrachtgever zal zich hiervoor wenden tot de Raamcontractanten binnen het van toepassing zijnde perceel.

Bij gebruik van de Raamovereenkomst kan er onderscheid worden gemaakt tussen twee mogelijkheden:

1. Opdrachten met een geschatte totale waarde tot € 50.000,00 (excl. btw).

Indien de opdracht past binnen de scope van de Raamovereenkomst, vindt gunning plaats onder de Voorwaarden van deze Raamovereenkomst, waarbij kan worden volstaan met het aanvragen van één offerte aan één Opdrachtnemer binnen het perceel waaronder de opdracht valt.

2. Opdrachten met een geschatte totale waarde boven € 50.000,00 (excl. btw)

Bij opdrachten vanaf € 50.000,00 excl. btw wordt een Minicompetitie gehouden met alle gecontracteerde partijen binnen het desbetreffende perceel. Alle gecontracteerde partijen in het perceel worden hierbij uitgenodigd, middels een Nadere Offerteaanvraag, om een offerte in te dienen.

Voor grotere opdrachten binnen perceel 3 en 5 kan ervoor worden gekozen eerst een interessepeiling te doen bij de Opdrachtnemers van het desbetreffende perceel. De definitieve Nadere Offerteaanvraag zal dan uitsluitend naar de binnen het Perceel geïnteresseerde partijen worden gestuurd.

In beginsel zal Opdrachtgever zich eerst wenden tot de Raamcontractanten. In het voorkomende geval dat de aanbiedingen van de Raamcontractanten niet voldoen aan de gestelde Eisen of wanneer de aanbiedingen anderszins tekortschieten (bijvoorbeeld vanwege gebrek aan expertise), is Opdrachtgever gerechtigd andere partijen te benaderen, conform de aanbestedingsregels, voor het uitbrengen van een offerte.

Daarnaast behoudt Opdrachtgever zich het recht voor om in incidentele gevallen, zoals bij mogelijke belangenverstrengeling, escalatie(s) welke geaccepteerd zijn door de Directeur Generaal (DG) en/of bij strikt vertrouwelijke of geheime opdrachten, van deze procedure af te wijken.

3.6 Beleidsuitgangspunten

De Aanbestedende dienst conformeert zich aan het beleid ten aanzien van duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen van de Rijksoverheid. Hij vindt het belangrijk dat Inschrijvers bij hun bedrijfsvoering rekening houden met het milieu en met sociale aspecten.

3.7 Duurzaamheid

De Aanbestedende dienst stelt eisen aan duurzaamheid bij al zijn inkopen. Zo krijgt de markt voor duurzame producten en diensten een stevige impuls en geeft de overheid het goede voorbeeld als één van de grote afnemers. De Aanbestedende dienst volgt voor veel productgroepen die hij inkoopt de duurzaamheidscriteria die door Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO, zie <http://www.rvo.nl/>) zijn opgesteld en beschikbaar zijn gesteld via <https://www.pianoo.nl/themas/maatschappelijk-verantwoord-inkopen-mvi-duurzaam-inkopen/productgroepen>.

3.8 Sociale Voorwaarden

Voor wat betreft sociale voorwaarden wordt een bijzondere voorwaarde gesteld aan de uitvoering van de opdracht die is opgenomen in de bijlage sociale voorwaarden die deel uitmaakt van de Overeenkomst. Inschrijver hoeft deze bijlage niet ingevuld en

ondertekend aan zijn Inschrijving toe te voegen. Wel gaat Inschrijver door het indienen van een Inschrijving akkoord met deze bijlage én conformeert hij zich eraan dat, indien met hem de Raamovereenkomst wordt gesloten, hij bij de contractondertekening deze bijlage zal invullen, ondertekenen en, indien relevant, de vereiste bijlagen aan Opdrachtgever zal overhandigen.

3.9 Varianten

Het indienen van varianten op deze opdracht is niet toegestaan.

3.10 Wijziging omvang

De Aanbestedende dienst bevindt zich in een sterk veranderend en complex politiek werkveld. Door de economische situatie en de taakstellingen vanuit de politiek is een verandering in de organisatie, en daarmee een verandering in de behoeftestelling, gedurende de looptijd van de Raamovereenkomst niet uit te sluiten.

3.11 Opties

De Aanbestedende dienst houdt er rekening mee dat in de toekomst mogelijk de volgende optionele diensten, als meerwerk, deel uitmaken van de Raamovereenkomst:

- Nadere opdracht(en) binnen perceel 4 voor het uitvoeren van digitaal forensisch onderzoek, incident response en technisch onderzoek ingeval zich (een) veiligheidsincident(en) voordoet(en) binnen de contractperiode. Afhankelijk van het aantal en de aard/impact van (het) (de) incident(en) kan dit meerwerk leiden tot meerwerk maximaal een verdubbeling van de geraamde opdrachtwaarde.

Wanneer de behoefte ontstaat aan afname van bovenvermelde dienstverlening, dan vraagt de Opdrachtgever een aanvullende Offerte aan bij de Opdrachtnemer met de nadere "passieve" overeenkomst voor perceel 4 binnen de deelnemende Organisatie. Opdrachtnemer stelt een offerte op, op basis van de gespecificeerde werkzaamheden uit de offerteaanvraag, waarbij de te offreren uurtarieven de maximum uurtarieven zoals genoemd in de Raamovereenkomst danwel de Nadere Overeenkomst niet worden overstegen. Indien de deelnemer geen nadere "passieve" Overeenkomst heeft afgesloten wordt de opdracht in minicompetitie binnen het perceel uitgezet.

Opdrachtgever is niet verplicht om de gewenste optionele diensten af te nemen. Indien Opdrachtgever om welke reden dan ook daar van afziet, zal dat worden toegelicht aan de Opdrachtnemer.

De optie is alleen toepasbaar op perceel 4.

Tevens behoudt de Opdrachtgever zich het recht voor om in het geval dat er behoefte is aan een herhaling van de dienst met een beroep op artikel 2.36 Aanbestedingswet 2012 de aanvullende opdracht verstrekt kan worden aan de oorspronkelijke dienstverlener.

4. Aanbestedingsprocedure

Deze aanbestedingsprocedure wordt uitgevoerd met inachtneming van de Europese richtlijn 2014/24/EG, welke is geïmplementeerd in de Aanbestedingswet 2012.

Deze aanbestedingsprocedure is aangevangen met de aankondiging van de opdracht en het plaatsen van dit Beschrijvend document op TenderNed en Tender European Daily.

4.1 Openbare aanbesteding

De omvang van de opdracht ligt boven de Europese drempelbedragen. Gezien het type van de opdracht, het karakter van de markt en het aantal potentiële Inschrijvers is gekozen voor de Europese Openbare procedure.

De Inschrijver dient zich te realiseren dat zijn aanbod eenmalig en definitief is met de Inschrijving die wordt ingediend. De Europese Openbare procedure biedt geen ruimte voor het voeren van onderhandelingsgesprekken.

4.2 Planning

In onderstaande tabel is de planning van de aanbestedingsprocedure weergegeven. De planning is indicatief en Inschrijvers kunnen hieraan geen rechten ontleen. De Aanbestedende dienst behoudt zich het recht voor om de planning aan te passen.

Activiteit	Datum
Publicatie Beschrijvend document via TenderNed	09 augustus 2022
Indienen vragen (eerste ronde) tot uiterlijk	19 augustus 2022, 12.00 uur
Verzending Nota van Inlichtingen uiterlijk	26 augustus 2022
Indienen vragen (tweede ronde) tot uiterlijk	02 september 2022, 12.00 uur
Verzenden Tweede Nota van Inlichtingen uiterlijk	09 september 2022
Sluitingsdatum Inschrijvingen	30 september 2022, 12.00 uur
Berichtgeving 'voornemen tot gunnen'	25 november 2022
Opschortende termijn (20 kalenderdagen) tot uiterlijk	15 december 2022
Definitieve gunning	16 december 2022
Contracteren tot uiterlijk	30 december 2022
Vermoedelijke ingangsdatum Overeenkomst	01 januari 2023

4.3 Samenwerkingsverband

Aanmelden in samenwerking met andere Inschrijvers kan op twee manieren:

- Als Combinatie, waarbij elke deelnemer van de Combinatie verklaart hoofdelijk aansprakelijk te zijn voor volledige en correcte nakoming van alle verbintenissen jegens de Aanbestedende dienst voortvloeiende uit de Aanbesteding, (raam)Overeenkomst en eventuele nadere overeenkomsten.

Aangegeven dient te worden wie de leiding van de Combinatie heeft en als verantwoordelijk gemachtigde jegens de Aanbestedende dienst mag optreden (Penvoerder).

Indien wordt aangemeld als Combinatie dienen de combinanten ieder afzonderlijk de UEA in te dienen.

In geval van financiële gegevens / minimale omzet / referenties, kunnen de gegevens van de afzonderlijke combinanten in de berekening van de totale bedrijfsomzet en beschrijving van de referenties worden betrokken.

- Als hoofdaannemer / onderaannemer constructie, waarbij de hoofdaannemer optreedt als contractpartij en hoofdelijk aansprakelijk is voor het nakomen van alle verplichtingen als ook voor de verplichtingen die in onderaanneming worden gegeven. De Inschrijver dient aan te geven welk deel hij in onderaanneming uit geeft en dient tevens de contactgegevens van de onderaannemer over te leggen.

De Aanbestedende dienst is gerechtigd Inschrijver uit te sluiten wanneer de samenstelling van het samenwerkingsverband tijdens de aanbestedingprocedure (ná indiening van de Inschrijving en vóór het sluiten van de Overeenkomst) zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Aanbestedende dienst wordt gewijzigd.

Wanneer de samenstelling van het samenwerkingsverband tijdens de looptijd van de Overeenkomst wordt gewijzigd, dient Opdrachtnemer hiervoor voorafgaande schriftelijke toestemming van Opdrachtgever te hebben verkregen.

Ondernemingen kunnen zich zelfstandig, dus als individuele onderneming of in Combinatie met één of meer ondernemingen inschrijven. Een Combinatie geldt als één Inschrijver. Een onderneming mag zich slechts eenmaal, al dan niet in Combinatie of in een hoofd- en onderaannemerconstructie, aanmelden.

Als een onderneming én zelfstandig inschrijft én als lid van een Combinatie en/of als hoofdaannemer, beoordeelt de Aanbestedende dienst alleen de Inschrijving van de Combinatie. De zelfstandige Inschrijving wordt dan uitgesloten in de aanbesteding.

Een onderneming die óf zelfstandig heeft ingeschreven óf als lid van een combinatie kan niet tevens inschrijven als onderaannemer voor een andere inschrijver. Mocht dit wel het geval zijn, dan beoordeelt de Aanbestedende dienst uitsluitend de inschrijving van de andere inschrijver bij wie als onderaannemer wordt ingeschreven. De Inschrijving waarin als zelfstandige of als combinatie is ingeschreven worden dan uitgesloten in de aanbesteding en niet beoordeeld. De Inschrijving waarin als onderaannemer is ingeschreven wordt dan uitgesloten in de aanbesteding.

4.4 Concernverhoudingen

In principe mag van een concern slechts één rechtspersoon inschrijven. Meer rechtspersonen van een concern kunnen zich wel tezamen in de vorm van een Combinatie inschrijven. Onder concern wordt verstaan: een rechtspersoon tezamen met haar dochtermaatschappijen in de zin van artikel 24a, Boek 2, Burgerlijk Wetboek.

Wordt in strijd met vorenstaande gehandeld, dan wordt uitsluitend de Inschrijving in behandeling genomen, die het eerst door de Aanbestedende dienst is ontvangen. Is niet vast te stellen welke aanmelding het eerst is ontvangen, dan geeft loting de doorslag.

4.5 Procedurevoorschriften en eisen aan de Inschrijving

4.5.1 Inlichtingen

Vragen over deze Europese Aanbesteding of gemotiveerde tekstsuggesties ten aanzien van de Raamovereenkomst dienen uiterlijk op de datum zoals vermeld in de planning (paragraaf 4.2) in het bezit te zijn bij de contactpersoon van deze Europese Aanbesteding. De vragen en tekstsuggesties dienen via TenderNed te worden aangeleverd met gebruikmaking van het vragenformulier (zie *bijlage 8*).

Vragenformulier). Vragen dienen duidelijk te zijn geformuleerd met verwijzing naar het onderdeel van de aanbestedingsdocumenten waarop de vraag betrekking heeft.

Vragen of tekstsuggesties die niet tijdig via TenderNed in het bezit zijn gekomen van de contactpersoon of die op andere wijze worden ingediend als omschreven, worden niet in behandeling genomen.

Om invulling te geven aan het gelijkheidsbeginsel zullen alle via TenderNed ingediende vragen, antwoorden en eventuele verduidelijkingen via een Nota van Inlichtingen uiterlijk op de datum als gemeld in de planning geanonimiseerd worden gepubliceerd op TenderNed. De Aanbestedende dienst zal in de Nota van Inlichtingen tevens bekend maken of er -en zo ja, welke- wijzigingen zijn doorgevoerd in de Aanbestedingsdocumenten, waaronder de Raamovereenkomst. Na deze fase staat de tekst van de Raamovereenkomst vast.

De Nota van Inlichtingen maakt integraal deel uit van het Beschrijvend document en prevaleert bij strijdigheid boven het Beschrijvend document. De antwoorden uit Nota van Inlichtingen 2 prevaleren boven de antwoorden uit de Nota van Inlichtingen 1.

4.5.2 Wijze van indienen van de Inschrijving

De Inschrijving inclusief de (ondertekende) bijlagen in PDF-format dienen elektronisch en tijdig, d.w.z. uiterlijk op de datum zoals aangegeven in de planning onder paragraaf 4.2, uitsluitend via TenderNed te worden aangeboden.

Indien potentiële Inschrijver technische problemen in TenderNed ervaart (bijvoorbeeld: het lukt niet om in te loggen, uw Inschrijving in te dienen of documenten te uploaden), kan deze contact opnemen met de Servicedesk van TenderNed, op werkdagen (tussen 8.30 en 17.00 uur) te bereiken. Op de volgende site treft Inschrijver hierover informatie aan: <https://www.tenderned.nl/cms/contact>.

Eventuele vertragingen te wijten aan bijvoorbeeld de internetverbinding van de Inschrijver zijn voor rekening en risico van de Inschrijver.

In geval van een algemene storing van TenderNed behoudt de Aanbestedende dienst zich het recht voor om het moment van indienen van de Inschrijvingen uit te stellen. De Aanbestedende dienst is echter niet aansprakelijk voor storingen in TenderNed.

Nb. Uw inschrijving is pas geldig nadat de transactiecode in TenderNed is ingevuld. Daarmee wordt de Inschrijving in de kluis geplaatst. Mocht het nodig zijn, dan kunt u – tot het moment dat de kluis met Inschrijvingen sluit – de Inschrijving terugtrekken en wijzigen. Inschrijver ontvangt een bevestiging van het indienen van de Inschrijving.

4.5.3 Sluitingsdatum Inschrijvingen

De genoemde sluitingsdatum (zie planning, **paragraaf 4.2**) is een fatale termijn. Te laat ontvangen Inschrijvingen worden niet in behandeling genomen. Het risico van het niet tijdig of het niet compleet ontvangen van de Inschrijving is, ongeacht de oorzaak, voor rekening en risico van de Inschrijver.

4.5.4 Opening van kluis Inschrijvingen

Opening van de digitale kluis in TenderNed met daarin de binnengekomen Inschrijvingen zal zo spoedig mogelijk na de sluitingstermijn elektronisch plaatsvinden. Alle Inschrijvers ontvangen automatisch het bericht in de vorm van een proces-verbaal van opening dat de digitale kluis met inschrijvingen is geopend via TenderNed.

4.5.5 Indeling Inschrijving

De indeling van de Inschrijving moet er als volgt uitzien:

Inhoud	Bijlage
1. Aanbiedingsbrief	Vormvrij Inclusief een uittreksel Handelsregister (KvK)
2. Uniform Europees Aanbestedingsdocument (UEA)	Bijlage 4, UEA
3. Verplichte invulformulieren	Bijlage 7
2. Informatie Inschrijver 2.1. Beroepsbevoegdheid 2.2. Gegevens Holding 2.2.1. Aansprakelijkheidsverklaring 2.3. Opgave Juridische bindingen	Bijlage 7
3. Samenwerking met andere ondernemingen 3.1. Combinatie 3.1.1. Verklaring Combinatie 3.2. Onderaanneming 3.2.1. Omschrijving gedeelte in onderaanneming	Bijlage 7
4. Instemming aanbestedingsprocedure 4.1. Conformiteitsverklaring	Bijlage 7
5. Uitsluitingsgronden	Deel III, UEA
6. Geschiktheidseisen van toepassing op alle percelen 6.1. GE.A.1 Aansprakelijkheidsverzekering t.b.v. bedrijfsaansprakelijkheid 6.2. GE.A.1 Aansprakelijkheidsverzekering tegen beroepsrisico's 6.3. GE.A.3 Certificering conform NEN-EN- ISO/IEC 27001:2017	Bijlage 7
7. Geschiktheidseisen van toepassing op perceel 1 Proactief 7.1. GE.1.1 Technische bekwaamheid en/of beroepsbekwaamheid	Bijlage 7
8. Geschiktheidseisen van toepassing op perceel 2 Awareness 8.1. GE.2.1 Technische bekwaamheid en/of beroepsbekwaamheid	Bijlage 7
9. Geschiktheidseisen van toepassing op perceel 3 Proactief 9.1. GE.3.1 Technische bekwaamheid en/of beroepsbekwaamheid	Bijlage 7
10. Geschiktheidseisen van toepassing op perceel 4 Repressief 10.1. GE.4.1 Technische bekwaamheid en/of	Bijlage 7

	beroepsbekwaamheid	
	11. Geschiktheidseisen van toepassing op perceel 5 Advies 11.1. GE.5.1 Kwaliteitsmanagementsysteem 11.2. GE.5.2 Technische bekwaamheid en/of beroepsbekwaamheid	Bijlage 7
	12. Verklaring 5e Sanctiepakket Rusland d.d. 8 april 2022	Bijlage 7
	13. Tarievenblad	Bijlage 9
4.	Beantwoording Subgunningscriteria casus	Vormvrij binnen de genoemde kaders

Een Inschrijving die niet aan de bovenstaande indeling voldoet kan door de Aanbestedende dienst ongeldig worden verklaard.

Bijlage 7. Verplichte invulformulieren - bevat de hierboven beschreven invulformulieren en verklaringen en dient als separaat document aan de Inschrijving te worden toegevoegd.

4.5.6 Overige voorwaarden / eisen

Gebruikmaking verplichte invulformulieren

De bij dit Beschrijvend document toegevoegde verplichte invulformulieren dienen bij de Inschrijving gebruikt te worden en mogen uitsluitend in het oorspronkelijke, bijgevoegde format aangeleverd worden. Het niet invullen van gevraagde informatie en / of beantwoorden van één van de formulieren kan leiden tot ongeldigheid van de Inschrijving.

Ondertekening

De Inschrijving is ondertekend door degene(n) die de organisatie van Inschrijver rechtsgeldig kan vertegenwoordigen voor deze aanbesteding dan wel daartoe gevolmachtigd is middels een volmacht welke door een rechtsgeldige vertegenwoordiger van de organisatie van Inschrijver is ondertekend.

Gestanddoeningstermijn

Mede in verband met de mogelijkheid dat tegen de mededeling van de voorlopige gunningsbeslissing een kort geding aanhangig wordt gemaakt, dient de Inschrijver zijn Inschrijving in ieder geval 120 kalenderdagen gestand te doen vanaf de sluitingsdatum van Inschrijving. Voorts dient hij voor het geval er een kort geding aanhangig wordt gemaakt tegen de voorlopige gunningsbeslissing, de Inschrijving in ieder geval gestand te doen tot 30 kalenderdagen na het vonnis of de intrekking van de vordering.

Communicatie

De Inschrijving en alle verdere correspondentie en communicatie omtrent deze aanbesteding, met inbegrip van de correspondentie en communicatie die gedurende de looptijd van de Overeenkomst plaatsvindt, dient te geschieden in de Nederlandse taal. Vertalingen dienen door Inschrijver zelf verzorgd te worden op eigen kosten.

Alle communicatie met betrekking tot deze aanbesteding dient uitsluitend via TenderNed te verlopen en gericht te zijn aan de genoemde contactpersonen. Het is niet toegestaan op andere wijze contact over deze Europese aanbesteding te hebben met andere medewerkers van de Aanbestedende dienst, tenzij uitdrukkelijk schriftelijke

toestemming van een contactpersoon hieromtrent is ontvangen. Het niet naleven van deze bepaling kan tot uitsluiting leiden.

Beëindiging aanbesteding

De Aanbestedende dienst behoudt zich het recht voor om de aanbesteding geheel of gedeeltelijk, tijdelijk of definitief te stoppen en niet tot gunning over te gaan. Inschrijvers hebben in een dergelijke situatie geen recht op vergoeding van schade dan wel enigerlei kosten gemaakt in het kader van deze aanbesteding.

Aanspraak op kostenvergoeding

Aan het opstellen en uitbrengen van een Inschrijving, met inbegrip van eventueel te verstrekken nadere inlichtingen, zijn voor de Aanbestedende dienst geen kosten verbonden. Eventuele kosten en / of schade welke (kunnen) ontstaan door het niet gunnen van deze aanbesteding (aan Inschrijver) zijn voor rekening en risico van Inschrijver.

Nadere toelichting

De Aanbestedende dienst kan Inschrijver verzoeken om verduidelijking en / of aanvullende gegevens te verstrekken en verstrekte informatie te controleren. Inschrijver moet binnen drie (3) werkdagen aan een dergelijk verzoek voldoen. Indien niet binnen de gestelde termijn de gevraagde gegevens worden verstrekt, dan kan de Aanbestedende dienst besluiten de Inschrijving niet in behandeling te nemen.

Ingediende documenten kunnen door de Aanbestedende dienst worden geweigerd als er naar de mening van de Aanbestedende dienst sprake is van onvolledigheid, onjuistheid of niet tijdig indienen.

Volledigheid en juistheid Inschrijving

Er wordt met nadruk op gewezen dat de Inschrijver zelf verantwoordelijk is voor de volledigheid en juistheid van zijn Inschrijving. Indien in een latere fase blijkt dat onjuiste en / of onvolledige informatie is verstrekt, kan de Inschrijver van verdere deelname worden uitgesloten.

Vertrouwelijkheid

Inschrijver zal strikte vertrouwelijkheid in acht nemen bij alle vertrouwelijke informatie welke hem bekend is of wordt van Aanbestedende dienst of welke verkregen is in het kader van de dienstverlening. De informatie welke hem ter beschikking staat, zal hij niet aan derden ter beschikking stellen zonder toestemming vooraf van de Aanbestedende dienst. Hij zal vertrouwelijke informatie aan zijn personeel slechts bekend maken voor zover dit nodig is voor het doen van de Inschrijving of uitvoering van dienstverlening binnen de Overeenkomst.

Tegenstrijdigheden, onvolkomenheden en / of bezwaren

Dit document is met zorg samengesteld. Mocht Inschrijver desondanks tegenstrijdigheden of onvolkomenheden tegenkomen, dan dient de Inschrijver dit zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk op de datum en het tijdstip waarop de schriftelijke gestelde vragen uiterlijk moeten zijn ingediend (zie paragraaf 4.2 'Planning') schriftelijk via TenderNed, aan Aanbestedende dienst, gericht aan de Contactpersoon, kenbaar te maken met opgave van de correctievoorstellen en eventuele onderbouwing. Ook eventuele bezwaren tegen (delen van) dit document dient Inschrijver zo spoedig mogelijk, maar in elk geval uiterlijk op de datum en het tijdstip waarop de schriftelijke gestelde vragen uiterlijk moeten zijn ingediend, schriftelijk, via TenderNed, kenbaar te maken.

Indien naderhand blijkt dat er onvolkomenheden, tegenstrijdigheden en / of gebreken in de aanbestedingsdocumenten zitten en de ze zijn niet door de Inschrijver gemeld, kan dit de Aanbestedende dienst niet worden aangemerkt.

Van Inschrijvers wordt een proactieve houding verwacht. Dit betekent dat een Inschrijver geen rechtsgeldig beroep kan doen op onvolkomenheden of tegenstrijdigheden die niet door hem binnen de hiervoor genoemde termijn aan de orde zijn gesteld, terwijl dit redelijkerwijs wel mogelijk was geweest. Ten aanzien van deze onvolkomenheden of tegenstrijdigheden heeft een Inschrijver in die situatie zijn rechten verwerkt.

Ingeval een Inschrijver wel tijdig melding heeft gemaakt van onvolkomenheden, tegenstrijdigheden en / of gebreken bij de Aanbestedende dienst, maar de Aanbestedende dienst er blijk van geeft niet van mening te zijn dat er sprake is van onvolkomenheden, tegenstrijdigheden, en / of gebreken, althans de Aanbestedende dienst ter zake geen aanpassingen respectievelijk wijzigingen verricht, is Inschrijver verplicht nadere acties (bijvoorbeeld een kort geding) te ondernemen op straffe van (wederom) verval van recht om over deze (eventuele) onvolkomenheden, tegenstrijdigheden en / of gebreken (na Inschrijving) in rechte te klagen.

Inschrijving onder voorwaarden en / of onder voorbehoud

Het onder voorwaarden en / of onder voorbehoud doen van een Inschrijving maakt de Inschrijving ongeldig. Een dergelijke Inschrijving zal niet voor beoordeling in aanmerking komen en zal terzijde worden gelegd.

Auteursrecht

Het auteursrecht van door de Aanbestedende dienst verstrekte informatie berust bij de Aanbestedende dienst. Behoudens uitzonderingen door de Auteurswet gesteld, mag zonder schriftelijke toestemming van de Aanbestedende dienst niets uit de Aanbestedingsdocumenten en / of door de Aanbestedende dienst verstrekte informatie worden vermenigvuldigd (anders dan voor het doel van het indienen van een Inschrijving) door middel van druk, fotokopie, microfilm of anderszins. Evenmin mogen de Aanbestedingsdocumenten en / of door de Aanbestedende dienst verstrekte informatie en / of gedeelten en / of onderdelen daarvan zonder schriftelijke toestemming van de Aanbestedende dienst worden aangewend voor commerciële doeleinden van welke aard dan ook.

Wijzigingen in de situatie van de Inschrijver

De uiteindelijke Overeenkomst resulterend uit deze aanbesteding zal het resultaat zijn van alle verstrekte informatie en documentatie van Inschrijver en de Aanbestedende dienst. Inschrijver garandeert dat zijn organisatie gedurende de contractduur inclusief eventuele verlengingsperioden de vereiste capaciteiten, vaardigheden en middelen bezit om te kunnen voldoen aan de gestelde eisen en wensen. Van elke substantiële wijziging in de situatie van Inschrijver om te kunnen voldoen aan deze eisen, dient de Aanbestedende dienst onmiddellijk op de hoogte gesteld te worden.

Intrekken

De Aanbestedende dienst heeft het recht de aanbesteding om moverende redenen in te trekken.

Ontbinding Overeenkomst

De Aanbestedende dienst is gerechtigd de Overeenkomst met Opdrachtnemer met onmiddellijke ingang te beëindigen, indien uit een uitspraak van een rechter volgt dat

het gunningbesluit onrechtmatig is geweest, dat de Overeenkomst ongeldig is, of dat de Opdracht om welke reden dan ook opnieuw moeten worden aanbesteed.

Tevens behoudt de Aanbestedende dienst zich het recht voor op ontbinding van de Overeenkomst in geval van onjuiste en / of onvolledige informatie en / of het niet kunnen nakomen van hetgeen door een Inschrijver is aangeboden.

Aan een beëindiging- en / of ontbindingsbesluit als hiervoor bedoeld kunnen door de Inschrijver geen aanspraken worden ontleend jegens de Aanbestedende dienst op vergoeding van inschrijfkosten, verlies aan referentie, gederfde winst of andere schade die in het kader van deze aanbesteding gemaakt dan wel geleden is of wordt.

Toepasselijk recht en geschillen

De verhouding tussen de Aanbestedende dienst en de Inschrijver wordt uitsluitend beheerst door Nederlands recht. De rechter te Den Haag is bij uitsluiting bevoegd van geschillen inzake deze aanbesteding kennis te nemen, niet tegenstaande het feit dat Inschrijver het recht heeft om een geschil (eerst) voor te leggen aan de Commissie van Aanbestedingsexperts. De Aanbestedende dienst maakt de afweging of een geschil al dan niet leidt tot opschorting van de procedure.

4.5.7 Klachtenafhandeling

Voor het indienen en in behandeling nemen van een klacht gelden de procedures en richtlijnen als omschreven in de *bijlage 6. Klachtenprotocol Aanbestedingen*.

5. Uitsluitingsgronden en geschiktheidseisen

5.1 Uniforme Europese Aanbestedingsdocument (UEA)

De in het bij dit Beschrijvend document gevoegde UEA dient Inschrijver aan te geven of er op zijn onderneming verplichte en/of facultatieve Uitsluitingsgronden van toepassing zijn. Een Inschrijving van een Inschrijver wordt afgewezen als daarop een Uitsluitingsgrond van toepassing is én uit de eventuele toelichting daarop in Deel III van het UEA onvoldoende blijkt waarom het niet voldoen aan een of meer van de Uitsluitingsgronden niet tot uitsluiting zou mogen leiden conform het gestelde in artikel 2:88 van de Aw 2012.

Ingeval er wordt ingeschreven in Combinatie, wordt de gehele Combinatie reeds uitgesloten indien op één of meer leden van de Combinatie één van de Uitsluitingsgronden van toepassing is.

Verificatiedocument(en):

- Gedragsverklaring Aanbesteden (GVA)¹;
- Uittreksel uit het handelsregister. Deze is op het moment van indiening van de Inschrijving niet ouder dan 6 maanden;
- Verklaring Betalingsgedrag van de belastingdienst. Deze is op het moment van indiening van de Inschrijving niet ouder dan 6 maanden.

5.2 Geschiktheidseisen van toepassing op alle percelen

In de UEA onder Deel IV zijn de Geschiktheidseisen genoemd die van toepassing zijn op deze Aanbesteding. Hieronder (kort samengevat) en in *bijlage 7. Verplichte invulformulieren* (uitgewerkte omschrijving) zijn deze Geschiktheidseisen nader uitgewerkt.

Middels het ondertekenen van de UEA en toevoegen van de UEA aan de Inschrijving verklaart Inschrijver te voldoen aan alle genoemde Geschiktheidseisen.

¹ De GVA is op het moment van indiening van de Inschrijving niet ouder dan 2 jaar. De GVA is een verklaring van een bevoegd gezag (op te vragen bij het ministerie van Veiligheid en Justitie, Dienst Justis) dat uit een onderzoek naar betrokken natuurlijke persoon of rechtspersoon geen bezwaren bestaan in verband met de inschrijving op overheidsopdrachten, speciale sectoropdrachten, concessieovereenkomsten voor openbare werken of prijsvragen. Het betreft meer specifiek een of meerdere verklaringen of getuigschriften conform artikel 45 van Richtlijn 2004/18/EG van het Europese Parlement en De Raad. Buitenlandse inschrijvers moeten een vergelijkbare verklaring uit het land van herkomst overleggen. Indien een zodanig document niet door het betrokken land wordt afgegeven, kan de bedoelde verklaring omtrent het gedrag worden vervangen door een verklaring die onder ede door de Inschrijver is afgelegd ten overstaan van een notaris.

Let op: er bestaat geen speedprocedure voor het aanvragen van de GVA. Dit betekent dat als u niet reeds in het bezit bent van een geldige GVA u deze tijdig moet aanvragen en niet moet wachten totdat de voorgenomen gunningbeslissing verstuurd is. De doorlooptijd is doorgaans 4 weken (ingeval de aanvrager een natuurlijk persoon is) of 8 weken (ingeval de aanvraag een rechtspersoon is).

Meer informatie over de GVA is te vinden op:
<http://www.justis.nl/Producten/gedragsverklaringaanbesteden/>

Een Geschiktheidseis is een knock-out criterium. Het niet voldoen aan een Geschiktheidseis leidt tot uitsluiting.

5.2.1 Aansprakelijkheidsverzekering tegen bedrijfsrisico's (GE.A.1)

Inschrijver beschikt over een adequate aansprakelijkheidsverzekering voor bedrijfsaansprakelijkheid. Hierbij beschouwt de Aanbestedende dienst een aansprakelijkheidsverzekering, welke minimaal een totale verzekerde som van € 2.500.000,- per jaar en een verzekerde som van € 1.000.000,- per gebeurtenis afdekt, als adequaat.

- Als de Inschrijver derden inzet bij de uitvoering van de Raamovereenkomst, moet de verzekering ook schade dekken die deze ingeschakelde derde veroorzaakt door handelingen of nalatigheden
- De verzekering moet ook schade dekken die voortkomt uit het handelen en uit het nalaten van activiteiten die aan de Opdracht voorafgaan, voor zover deze activiteiten een relatie kunnen hebben met de Opdracht
- De Inschrijver moet deze verzekering uiterlijk op het moment van gunning van de Raamovereenkomst hebben afgesloten

Verificatiedocument(en):

- Een kopie van een recente, geldige en relevante polis van de aansprakelijkheidsverzekering of een verklaring van de verzekeringsmaatschappij, waarin de dekking is aangegeven met betrekking tot deze aansprakelijkheid. De kopie polis mag niet ouder zijn dan twaalf (12) maanden vanaf de sluitingsdatum Inschrijving óf
- Een verklaring van de verzekeraar of van de verzekeringstussenpersoon waaruit blijkt dat Inschrijver is verzekerd zodra sprake is van definitieve gunning van de Opdracht. Deze verklaring mag op de sluitingsdatum van de Inschrijving niet ouder zijn dan zes (6) maanden.

5.2.2 Aansprakelijkheidsverzekering tegen beroepsrisico's (GE.A.2)

Inschrijver beschikt over een adequate aansprakelijkheidsverzekering voor beroepsaansprakelijkheid. Hierbij beschouwt de Aanbestedende dienst een aansprakelijkheidsverzekering, welke minimaal een totale verzekerde som van €2.500.000,- per jaar en een verzekerde som van € 1.000.000,- per gebeurtenis afdekt, als adequaat.

- Als de Inschrijver derden inzet bij de uitvoering van de Raamovereenkomst, moet de verzekering ook schade dekken die deze ingeschakelde derde veroorzaakt door handelingen of nalatigheden
- De verzekering moet ook schade dekken die voortkomt uit het handelen en uit het nalaten van activiteiten die aan de Opdracht voorafgaan, voor zover deze activiteiten een relatie kunnen hebben met de Opdracht
- De Inschrijver moet deze verzekering uiterlijk op het moment van gunning van de Raamovereenkomst hebben afgesloten

Verificatiedocument(en):

- Een kopie van een recente, geldige en relevante polis van de aansprakelijkheidsverzekering of een verklaring van de verzekeringsmaatschappij, waarin de dekking is aangegeven met betrekking tot deze aansprakelijkheid. De kopie polis mag niet ouder zijn dan twaalf (12) maanden vanaf de sluitingsdatum Inschrijving óf
- Een verklaring van de verzekeraar of van de verzekeringstussenpersoon waaruit blijkt dat Inschrijver is verzekerd zodra sprake is van definitieve gunning van de

Opdracht. Deze verklaring mag op de sluitingsdatum van de Inschrijving niet ouder zijn dan zes (6) maanden.

5.2.3 Certificering conform NEN-EN-ISO/IEC 27001:2017 (GE.A.3)

Inschrijver toont aan zijn informatiebeveiliging te hebben ingericht conform de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) NEN-EN-ISO/IEC 27001:2017. Indien Inschrijver een Combinatie betreft dient aan de eis te worden voldaan door alle leden van de Combinatie.

Verificatiedocument(en):

- Inschrijver toont dit aan door middel van overlegging van een geldig certificaat NEN-EN-ISO/IEC 27001:2017 of gelijkwaardig;
- Een toets van de Raad van Accreditatie (RVA) of een gelijkwaardige onafhankelijke toets;
- Een beschrijving van de door het bedrijf getroffen maatregelen inclusief een verklaring van de directie/het management waaruit duidelijk wordt op welke wijze dit door een onafhankelijke instantie periodiek wordt getoetst. Inschrijver dient hierbij onderbouwd toe te lichten en aan te tonen dat de maatregelen tenminste gelijkwaardig zijn.

5.3 Geschiktheidseisen van toepassing op perceel 1 Proactief

5.3.1 Technische bekwaamheid en/of beroepsbekwaamheid (GE.1.1)

Inschrijver overlegt tenminste één referentieopdracht per kerncompetentie, al dan niet in combinatie of via onder aanneming uitgevoerd waaruit blijkt dat de inschrijver ervaring heeft met het uitvoeren van vergelijkbare dienstverlening als beschreven. Met één referentieproject mogen meerdere kerncompetenties worden aangetoond. Het aantonen van een kerncompetentie met meer dan één referentieopdracht is niet toegestaan.

De ingediende referentie voldoet aan de onderstaande geschiktheidseisen:

- Kerncompetenties:
 - o **Dark Web Hunting:** Inschrijver toont deze competentie aan door een referentie te overleggen van tenminste één uitgevoerde opdracht op gebied van Dark Web Hunting. Opdrachtwaarde is minimaal € 25.000,00.
 - o **Threat intelligence:** Inschrijver toont deze competentie aan door een referentie te overleggen van tenminste één uitgevoerde opdracht op gebied van Threat Intelligence. Opdrachtwaarde is minimaal € 40.000,00
- De dechargedatum van het referentieproject moet een geldige datum zijn en in verleden liggen ten opzichte van het moment van aanmaken referentie. De dechargedatum ligt in 2019, 2020, 2021 of 2022.
- Indien het referentieproject een verlenging is van een lopend contract, mag deze verlengingsdatum als dechargedatum gehanteerd worden.

Verificatiedocument:

Inschrijver toont dit aan door middel van de volledig ingevulde paragraaf 7.1 van *bijlage 7. Verplichte invulformulieren*.

5.4 Geschiktheidseisen van toepassing op perceel 2 Awareness

5.4.1 Technische bekwaamheid en/of beroepsbekwaamheid (GE.2.1)

Inschrijver overlegt tenminste één referentieopdracht per kerncompetentie, al dan niet in combinatie of via onder aanneming uitgevoerd waaruit blijkt dat de inschrijver ervaring heeft met het uitvoeren van vergelijkbare dienstverlening als beschreven. Met

één referentieproject mogen meerdere kerncompetenties worden aangetoond. Het aantonen van een kerncompetentie met meer dan één referentieopdracht is niet toegestaan.

De ingediende referentie voldoet aan de onderstaande geschiktheidseisen:

- Kerncompetenties:
 - o **Awareness campagne:** Inschrijver toont deze competentie aan door een referentie te overleggen van tenminste één awareness campagne te hebben ontwikkeld speciaal voor en toegespitst op de desbetreffende organisatie. Opdrachtwaarde is minimaal € 25.000,00.
 - o **Serious Game:** Inschrijver toont deze competentie aan door een referentie te overleggen van de ontwikkeling van tenminste één serious game te hebben ontwikkeld speciaal voor en toegespitst op de desbetreffende organisatie. Opdrachtwaarde is minimaal € 25.000,00
- De dechargedatum van het referentieproject moet een geldige datum zijn en in verleden liggen ten opzichte van het moment van aanmaken referentie. De dechargedatum ligt in 2019, 2020, 2021 of 2022.
- Indien het referentieproject een verlenging is van een lopend contract, mag deze verlengingsdatum als dechargedatum gehanteerd worden.

Verificatiedocument:

Inschrijver toont dit aan door middel van de volledig ingevulde paragraaf 8.1 van *bijlage 7. Verplichte invulformulieren*.

5.5 Geschiktheidseisen van toepassing op perceel 3 Preventief

5.5.1 Technische bekwaamheid en/of beroepsbekwaamheid (GE.3.1)

Inschrijver overlegt tenminste één referentieopdracht per kerncompetentie, al dan niet in combinatie of via onder aanneming uitgevoerd waaruit blijkt dat de inschrijver ervaring heeft met het uitvoeren van vergelijkbare dienstverlening als beschreven. Met één referentieproject mogen meerdere kerncompetenties worden aangetoond. Het aantonen van een kerncompetentie met meer dan één referentieopdracht is niet toegestaan.

De ingediende referentie voldoet aan de onderstaande geschiktheidseisen:

- Kerncompetenties:
 - o **Pentest:** Inschrijver toont deze competentie aan door een referentie te overleggen van tenminste één pentest uitgevoerd op een bedrijf kritisch proces. Opdrachtwaarde is minimaal € 10.000,00;
 - o **Code review:** Inschrijver toont deze competentie aan door een referentie te overleggen van een door hem uitgevoerde opdracht waarbij code review zowel automatisch als handmatig uitgevoerd is € 10.000,00;
 - o **Breach and Attack Simulation (BAS) of Red Teaming:** Inschrijver toont deze competentie aan door een referentie te overleggen van een uitgevoerde opdracht op gebied Breach and Attack Simulation of op gebied van Red Teaming. Opdrachtwaarde is tenminste € 40.000,00;
- De dechargedatum van het referentieproject moet een geldige datum zijn en in verleden liggen ten opzichte van het moment van aanmaken referentie. De dechargedatum ligt in 2019, 2020, 2021 of 2022;

- Indien het referentieproject een verlenging is van een lopend contract, mag deze verlengingsdatum als dechargedatum gehanteerd worden.

Verificatiedocument:

Inschrijver toont dit aan door middel van de volledig ingevulde paragraaf 9.1 van *bijlage 7. Verplichte invulformulieren*.

5.6 Geschiktheidseis van toepassing op perceel 4 Repressief

5.6.1 Technische bekwaamheid en/of beroepsbekwaamheid (GE.4.1)

Inschrijver overlegt tenminste één referentieopdracht per kerncompetentie, al dan niet in combinatie of via onder aanneming uitgevoerd waaruit blijkt dat de inschrijver ervaring heeft met het uitvoeren van vergelijkbare dienstverlening als beschreven. Met één referentieproject mogen meerdere kerncompetenties worden aangetoond. Het aantonen van een kerncompetentie met meer dan één referentieopdracht is niet toegestaan.

De ingediende referentie voldoet aan de onderstaande geschiktheidseisen:

- Kerncompetenties:
 - o **Digitaal Forensisch Onderzoek:** Inschrijver toont deze competentie aan door een referentie te overleggen van een uitgevoerde opdracht op gebied van digitaal forensisch onderzoek op gebied van minimaal één (1) van onderstaande categorieën: malware onderzoek; incident onderzoek, digitale recherche, persoonsgericht integriteitsonderzoek.
Opdrachtwaarde is minimaal € 50.000,00.
- De dechargedatum van het referentieproject moet een geldige datum zijn en in verleden liggen ten opzichte van het moment van aanmaken referentie. De dechargedatum ligt in 2019, 2020, 2021 of 2022.
- Indien het referentieproject een verlenging is van een lopend contract, mag deze verlengingsdatum als dechargedatum gehanteerd worden.
- In het geval van een Combinatie of Onderaannemer dient duidelijk aangegeven te worden wie de referentieopdracht en welk deel van de referentieopdracht heeft uitgevoerd.

N.B.: I.v.m. de bedrijfsvertrouwelijkheid mag de referentie geanonimiseerd aangeleverd worden, echter deze dient wel verifieerbaar te zijn door middel van opgave van de contactpersoonsgegevens van de referent.

Verificatiedocument:

Inschrijver toont dit aan door middel van de volledig ingevulde paragraaf 10.1 van *bijlage 7. Verplichte invulformulieren*.

5.7 Geschiktheidseisen van toepassing op perceel 5 Advies

5.7.1 Kwaliteitsmanagementsysteem (GE.5.1)

Inschrijver toont aan zijn kwaliteitsmanagement te hebben ingericht conform de gestelde normen in NEN-EN-ISO/IEC 9001:2015. Indien Inschrijver een Combinatie betreft dient aan de eis te worden voldaan door alle leden van de Combinatie.

Verificatiedocument(en):

- Inschrijver toont dit aan door middel van overlegging van een geldig certificaat NEN-EN-ISO/IEC 9001:2015 of gelijkwaardig;

- Een toets van de Raad van Accreditatie (RVA) of een gelijkwaardige onafhankelijke toets;
- Een beschrijving van de door het bedrijf getroffen maatregelen inclusief een verklaring van de directie/het management waaruit duidelijk wordt op welke wijze dit door een onafhankelijke instantie periodiek wordt getoetst. Inschrijver dient hierbij onderbouwd toe te lichten en aan te tonen dat de maatregelen tenminste gelijkwaardig zijn.

5.7.2 Technische bekwaamheid en/of beroepsbekwaamheid (GE 5.2)

Inschrijver overlegt tenminste één referentieopdracht per kerncompetentie, al dan niet in combinatie of via onder aanneming uitgevoerd waaruit blijkt dat de inschrijver ervaring heeft met het uitvoeren van vergelijkbare dienstverlening als beschreven. Met één referentieproject mogen meerdere kerncompetenties worden aangetoond. Het aantonen van een kerncompetentie met meer dan één referentieopdracht is niet toegestaan.

De ingediende referentie voldoet aan de onderstaande geschiktheidseisen:

- Kerncompetenties:
 - o **(D)PIA:** Inschrijver toont deze competentie aan door een referentie te overleggen van tenminste één (D)PIA heeft uitgevoerd. Opdrachtwaarde is minimaal € 10.000,00.
 - o **Advies op gebied van Operationele Techniek (OT):** Inschrijver toont deze competentie aan door een referentie te overleggen van een door hem uitgevoerde adviesopdracht op gebied van OT. Opdrachtwaarde is tenminste € 25.000,00
 - o **Advies op gebied van IT:** Inschrijver toont deze competentie aan door een referentie te overleggen van een uitgevoerde adviesopdracht **voor security-advies op het gebied van IT**. Opdrachtwaarde is tenminste € 25.000,00
 - o **(BIO) GAP-assessment, risico-assessment en/of crisismanagement:** Inschrijver toont deze competentie aan door een referentie op gebied van tenminste één van de drie genoemde competenties te overleggen van een uitgevoerde adviesopdracht op gebied van IT. Opdrachtwaarde is tenminste **€ 20.000,00**
- De dechargedatum van het referentieproject moet een geldige datum zijn en in verleden liggen ten opzichte van het moment van aanmaken referentie. De dechargedatum ligt in 2019, 2020, 2021 of 2022.
- Indien het referentieproject een verlenging is van een lopend contract, mag deze verlengingsdatum als dechargedatum gehanteerd worden.

Verificatiedocument:

Inschrijver toont dit aan door middel van de volledig ingevulde paragraaf 11.2 van *bijlage 7. Verplichte invulformulieren*.

5.8 Onpartijdigheid, Voorkennis en Belangenverstrengeling

De Aanbestedende dienst wil alle schijn van partijdigheid, voorkennis en / of belangenverstrengeling voorkomen. Indiening van de Inschrijving wordt daarom geïnterpreteerd als akkoord met de volgende voorwaarden:

1. Een Inschrijver wordt uitgesloten van deelneming aan de opdracht in de gevallen bedoeld in de hierna onder a t/m d genoemde gevallen:
 - a. Indien een Inschrijver zelf eerder werkzaamheden of diensten heeft verricht ter voorbereiding van de onderhavige opdracht, dan wel op andere wijze direct of indirect betrokken is (geweest) bij de voorbereiding van de opdracht, wordt er vermoed sprake te zijn van voorkennis.

- b. Indien binnen de onderneming van de Inschrijver personen werkzaam zijn die dergelijke, in sub 1 bedoelde voorbereidende werkzaamheden of diensten hebben verricht, wordt er eveneens vermoed sprake te zijn van voorkennis.
 - c. Indien de Inschrijver in het kader van deze aanbestedingsprocedure zelfstandige hulppersonen (onderaannemers) en / of adviseurs (zowel natuurlijke als rechtspersonen) inschakelt en een of meerdere van die zelfstandige hulppersonen of adviseurs hebben dergelijke, in sub 1 bedoelde voorbereidende werkzaamheden of diensten verricht, wordt er eveneens vermoed sprake te zijn van voorkennis.
 - d. Indien een Inschrijver is gelieerd aan een of meerdere andere ondernemingen, dan wel indien de Inschrijver onderdeel uitmaakt van een groep, e.e.a. in de zin van de artikelen 2:24a, 2:24b en 2:24c van het Burgerlijk Wetboek, of vergelijkbare rechtsvormen naar buitenlands recht, waarvan één of meerdere ondernemingen dergelijke, in sub 1 bedoelde, voorbereidende werkzaamheden of diensten hebben verricht, wordt er vermoed sprake te zijn van belangenverstrengeling.
- 2. Een samenwerkingsverband van ondernemers (Combinatie) kan worden uitgesloten van deelneming aan de opdracht indien de gevallen bedoeld in artikel 1 sub a t/m d betrekking hebben op één of meerdere van de ondernemers in het verband.
 - 3. Indien de gevallen bedoeld in artikel 1 sub a t/m d betrekking hebben op een andere natuurlijke of rechtspersoon, met wie de Inschrijver beoogt te voldoen aan de geschiktheidseisen en / of de selectiecriteria, kan de Aanbestedende dienst besluiten deze andere natuurlijke of rechtspersoon niet te accepteren en kan de Inschrijver worden uitgesloten van deelneming aan de opdracht.
 - 4. De Aanbestedende dienst stelt Inschrijver in de gelegenheid om, ten genoegen van de Aanbestedende dienst, het in artikel 1 sub a t/m d bedoelde vermoeden te weerleggen en aan te tonen dat de eerlijke mededinging niet wordt geschaad door de (eerdere) betrokkenheid van de Inschrijver of de in sub b bedoelde bij hem werkzame personen of de in sub c bedoelde door hem in te schakelen zelfstandige hulppersonen of adviseurs, dan wel de in sub d bedoelde andere ondernemingen.

Verificatiedocument:

Inschrijver overlegt hiertoe de volledig ingevulde paragraaf 12 van *bijlage 7. Verplichte invulformulieren*.

5.9 Aanbestedingsrechtelijke en contractuele voorwaarde(n)

De Europese Unie heeft op 8 april 2022 nieuwe sancties ingesteld tegen Rusland². Deze sancties hebben gevolgen voor overheidsaanbestedingen van aanbestedende diensten en speciale-sectorbedrijven. Met het vijfde sanctiepakket introduceert de Europese Unie een verbod op alle overheidsaanbestedingen met een Russische partij (zie artikel *duodecies*³). Aanbestedende dienst is verplicht om vast te stellen of uw organisatie, of de andere partij(en) waarmee Inschrijver in combinatie inschrijft, dan wel de onderaannemer(s) die Inschrijver in dit invulformulier heeft vermeld, banden heeft dan wel gelieerd is aan Russische⁴ partijen.

Het verbod ziet op gunning aan:

- personen met een Russische nationaliteit en personen of rechtspersonen (bedrijven, entiteiten of organen) die gevestigd zijn in Rusland;
- rechtspersonen die voor meer dan 50% eigendom zijn van een Russische partij zoals genoemd hierboven; en
- personen of rechtspersonen die handelen in belang van of op aanwijzing van een bovengenoemde Russische partij.

Nb. De rechtspersonen als bedoeld bij 2e/3e bullet omvatten ook rechtspersonen gevestigd in de EU/EER of in een ander land dan Rusland.

Verificatiedocument:

Inschrijver overlegt hiertoe de volledig ingevulde paragraaf 13 van *bijlage 7. Verplichte invulformulieren*.

² Zie [EUR-Lex - L:2022:111:TOC - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/lexuris/ui/#!/document/2022-111-TOC-EN)

³ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2022-10613.pdf>

⁴ Waar in dit document Rusland/Russisch staat, wordt ook Belarus/Belarussisch bedoeld.

6. Subgunningscriteria

In dit hoofdstuk zijn de subgunningscriteria opgenomen die aan de **dienstverlening** worden gesteld. Per perceel zijn de kwalitatieve subgunningscriteria hieronder uitgewerkt, evenals de maximaal te behalen punten per subgunningscriterium (en daarmee de onderlinge weging) en welk formulier ingevuld en bijgevoegd dient te worden bij de Inschrijving.

Voor het subgunningscriterium prijs dient u de *Bijlage 9. Tarievenblad* in te vullen en separaat in te leveren.

6.1 Subgunningscriteria perceel 1 Proactief

	Criterium	Max score	Wegingsfactor	Max totaal
1.	Organisatie sensitiviteit	10	20	200
2.	Kwaliteit dienstverlening	10	30	300
3.	Kwaliteit verslaglegging (rapportage)	10	30	300
4.	Prijs	10	20	200
MAX TOTAAL				1000

6.1.1 Plan van aanpak

IenW bevat een diversiteit aan organisaties, ieder met een eigen uitdaging en dreigingsniveau. Stel dat IenW u verzoekt om Threat Intelligence in te richten voor haar organisatie en u verzoekt een plan van aanpak op te stellen:

Organisatie sensitiviteit (KW.1.1):

- o Beschrijf op welke wijze u inspeelt op de diversiteit van de organisatieonderdelen en op welke wijze u het dreigingsbeeld actueel houdt;
- o Door middel van uw beschrijving toont u aan zich bewust te zijn van de diverse omgeving waarbinnen IenW opereert in relatie tot actuele ontwikkelingen en risico's die impact (kunnen) hebben voor IenW;

Kwaliteit dienstverlening (KW.1.2):

- o Geef aan welke onderdelen uw plan van aanpak bevat en hoe u te werk gaat. Door middel van de plan van aanpak toont u aan de opdracht gestructureerd, tijdig en volledig uit te voeren, en u dit toespitst op de karakteristieken/ uitdagingen van de organisatie;
- o Beschrijf in hoeverre uw organisatie tools, relevante kennis alsmede innovatief vermogen inzet voor de uitvoering van de opdracht en welke kwaliteit u hierdoor biedt;

Kwaliteit verslaglegging (KW.1.3):

- o Geef aan op welke wijze u over deze opdracht rapporteert aan de opdrachtgever. Geef aan in welke vorm u rapporteert, op welk(e) moment(en), welke elementen de rapportage bevat. Door middel van uw beschrijving toont u aan dat de rapportage volledig aansluit op uw plan van aanpak.

Uw plan van aanpak bestaat uit maximaal 12 A4's. Met A4 wordt in deze aanbesteding bedoeld: 1 pagina van 210 x 297 mm, eenzijdig beschreven met het lettertype Verdana 9, regelafstand exact 12 pt. waarbij de marges minimaal 1 cm bedragen.

6.2 Subgunningscriteria perceel 2 Awareness

	Criterium	Max score	Wegingsfactor	Max totaal
1.	Organisatie sensitiviteit	10	20	200
2.	Kwaliteit dienstverlening	10	30	300
3.	Meerwaarde serious game	10	30	300
4.	Prijs	10	20	200
MAX TOTAAL				1000

6.2.1 Plan van aanpak

De inschrijver wordt gevraagd fictief maar realistisch meerjarig plan van aanpak op te stellen voor het opzetten van een awareness campagne. Deze is bestemd voor twee totaal verschillende dienstonderdelen van IenW. U mag hiervoor kiezen uit: ANVS, KNMI, PBL, ILenT, LVNL, CBR, het kerndepartement en/of een van de beleidsdirecties. Onderdeel van de campagne moet zijn het ontwikkelen van een serious game. Geef aan welke grootste risico's naar uw mening op dit moment voor de door u gekozen dienstonderdelen van toepassing zijn en werk uit hoe u in de campagne hier aandacht gaat besteden.

Door middel van uw plan van aanpak toont u aan:

Organisatie sensitiviteit (KW.2.1):

- Zich bewust te zijn van de diverse omgeving waarbinnen IenW opereert en optimaal op in te zullen spelen op de grote diversiteit van de aandachtsgebieden binnen de IenW organisatie;

Kwaliteit dienstverlening (KW.2.2):

- Welke kwaliteit uw organisatie biedt door inzet van tools, relevante kennis (personeel), creativiteit, alsmede innovatief vermogen vanuit uw bedrijf voor de uitvoering van de opdracht;
- In hoeverre de beoogde aanpak effect resorteert op korte en langere termijn op medewerkers in verschillende rollen;
- Inzicht te hebben in relevante risico's en de wijze deze te mitigeren;

Meerwaarde serious game (KW.2.3):

- Welk effect de serious game toevoegt aan de beoogde aanpak;
- Te komen tot adaptie van de serious game over de gehele breedte van de organisatie.

Uw plan van aanpak bestaat uit maximaal 12 A4's. Met A4 wordt in deze aanbesteding bedoeld: 1 pagina van 210 x 297 mm, eenzijdig beschreven met het lettertype Verdana 9, regelafstand exact 12 pt. waarbij de marges minimaal 1 cm bedragen.

6.3 Subgunningscriteria van toepassing op perceel 3 Preventief

	Criterium	Max score	Wegingsfactor	Max totaal
1.	Organisatie sensitiviteit	10	20	200
2.	Plan van aanpak	10	30	300
3.	Kwaliteit dienstverlening	10	30	300
4.	Prijs	10	20	200
MAX TOTAAL				1000

6.3.1 Organisatie sensitiviteit (KW.3.1)

IenW hecht er grote waarde aan dat de contractpartijen zich bewust zijn van de omgeving waarin geopereerd wordt.

Beschrijf in hoeverre u bekend bent met de diversiteit van de organisatieonderdelen van IenW en op welke wijze u het dreigingsbeeld actueel houdt.

Door middel van uw beschrijving toont u aan zich bewust te zijn van de diverse omgeving waarbinnen IenW opereert in relatie tot actuele ontwikkelingen en risico's die impact (kunnen) hebben voor IenW.

Uw beschrijving bestaat uit maximaal 4 A4's. Met A4 wordt in deze aanbesteding bedoeld: 1 pagina van 210 x 297 mm, eenzijdig beschreven met het lettertype Verdana 9, regelafstand exact 12 pt. waarbij de marges minimaal 1 cm bedragen.

6.3.2 Plan van aanpak (KW.3.2)

De inschrijver wordt verzocht een plan van aanpak te schrijven voor onderstaande case waaruit duidelijk wordt hoe uw organisatie een dergelijke test tot uitvoering zou brengen.

Website: <https://klimaatadaptatienederland.nl/>

Achtergrond: het Kennisportaal Klimaatadaptatie is dé informatiebron voor iedereen die werkt aan klimaatadaptatie. Je vindt hier praktische informatie, handige hulpmiddelen, inspirerende voorbeelden en de laatste nieuwtjes.

Opdracht: het doel van het onderzoek is het toetsen van de beveiliging en aanbevelingen te doen in het kader van een betere beveiliging en/of bewust gebruik van de genoemde website. De eigenaar van de website wil onder anderen het volgende weten:

In hoeverre is de website kwetsbaar voor bekende dreigingen/kwetsbaarheden?
Kunnen de verschillende datastromen worden gemanipuleerd en/of onderschept?
In hoeverre kan een ongeautoriseerd persoon in de website binnendringen?
Kan een geautoriseerde gebruiker zich meer rechten toekennen in de website?
Is het mogelijk om vanuit de website andere systemen binnen te dringen?

Geef aan welke onderdelen uw plan van aanpak bevat en hoe u te werk gaat. Geef aan wat de randvoorwaarden zijn en wat u nodig heeft om de test uit te voeren. Door middel van de plan van aanpak toont u aan:

- Welke kwaliteit/capaciteit u biedt door inzet van tools, methodes, gekwalificeerd personeel alsmede het innovatief vermogen van uw organisatie;
- De opdracht gestructureerd, snel en volledig uit te voeren;
- De wijze waarop de opdrachtgever ontzorgd wordt.

Uw plan van aanpak bestaat uit maximaal 6 A4's. Met A4 wordt in deze aanbesteding bedoeld: 1 pagina van 210 x 297 mm, eenzijdig beschreven met het lettertype Verdana 9, regelafstand exact 12 pt. waarbij de marges minimaal 1 cm bedragen.

6.3.3 Kwaliteit dienstverlening (KW.3.3)

Inschrijver wordt gevraagd een geanonimiseerde rapportage op te leveren van een vergelijkbare bestaande situatie waarbij een pentest door de Inschrijver is uitgevoerd.

6.4 Subgunningscriteria van toepassing op perceel 4 Repressief

	Criterium	Max score	Wegingsfactor	Max totaal
1.	Plan van aanpak	10	20	200
2.	SLA	10	30	300
3.	Kwaliteit dienstverlening	10	30	300
4.	Prijs	10	20	200
MAX TOTAAL				1000

6.4.1 Plan van aanpak (KW.4.1)

Stel een concept plan van aanpak op waaruit blijkt volgens welke opzet u het digitaal forensisch proces met opdrachtgever vormgeeft en onderhoudt.

Door middel van dit plan van aanpak toont u aan:

- Dat de beoogde aanpak realistisch, gestructureerd en volledig is;
- Snel en adequaat gehandeld zal worden indien nodig;
- Continuïteit binnen de organisatie gewaarborgd wordt.

Uw plan van aanpak bestaat uit maximaal 4 A4's. Met A4 wordt in deze aanbesteding bedoeld: 1 pagina van 210 x 297 mm, eenzijdig beschreven met het lettertype Verdana 9, regelafstand exact 12 pt. waarbij de marges minimaal 1 cm bedragen.

6.4.2 SLA (KW.4.2)

In aanvulling op het plan van aanpak doet u een voorstel voor een SLA die toegespitst is op de diversiteit van de organisatieonderdelen van IenW. U toont aan dat de voorgestelde SLA (waarbinnen reactie- analyse en oplostijd) past bij de (onderdelen van de) IenW-organisatie en aantoonbaar nageleefd wordt.

Uw voorstel bestaat uit maximaal 3 A4's. Met A4 wordt in deze aanbesteding bedoeld: 1 pagina van 210 x 297 mm, eenzijdig beschreven met het lettertype Verdana 9, regelafstand exact 12 pt. waarbij de marges minimaal 1 cm bedragen.

6.4.3 Kwaliteit dienstverlening (KW.4.3)

Stel dat zich het volgende beveiligingsincident voordoet en IenW verzoekt u forensisch onderzoek uit te voeren:

Samenwerkingsplatform van SSC-ICT is gehackt

SSC-ICT is de grootste ICT-dienstverlener van en voor de Rijksoverheid. Met de ICT-diensten zorgt SSC-ICT voor dat ruim 40.000 rijkscollega's van 7 ministerie hun werk in dienst van de samenleving altijd, overal en veilig kunnen uitvoeren.

Op 1 september is de externe samenwerkingsfunctie (eSWF) van SSC-ICT gehackt. De eSWF is een web-based samenwerkingsplatform waar zowel medewerkers van het Rijk als daarbuiten samen aan projecten kunnen werken en is benader via de volgende URL: <https://www.samenwerkruimten.nl/>

Het platform bevat dossiers van uiteenlopende trajecten, sommigen gevoeliger dan anderen. Door de hack hebben hackers mogelijk toegang gekregen tot de wachtwoorden en gebruikersnamen van externe medewerkers waarmee hoogstwaarschijnlijk toegang is verkregen tot vertrouwelijke data.

De grootste vraag is nu: hoe dit heeft kunnen gebeuren?

Om deze reden wil IenW graag een forensisch onderzoek uitvoeren waar o.a. het volgende wordt beantwoord:

- Hoe zijn de hackers precies binnengekomen?
- Welke accounts zijn mogelijk gecompromitteerd?
- Tot welke dossiers/informatie hebben de hackers toegang gehad?
- Zijn gegevens of bestanden verwijderd of aangepast?
- Hebben de hackers nog toegang tot systemen en/of bevatten de systemen nog potentieel gevaarlijke code?
- Is er sprake geweest van een bestandsoverdracht naar externe media?
- Zijn configuraties gewijzigd?
- Zijn er aanwijzingen van achtergehouden of vernietigd bewijs?
- Hoe is herstel mogelijk?
- Hoe kunnen wij dit in de toekomst voorkomen?
- Overige in dit kader relevante aspecten

Schrijf een plan van aanpak voor bovenstaande case waaruit duidelijk wordt hoe uw organisatie een dergelijk onderzoek tot uitvoering zou brengen, erover rapporteert en welke aandachtspunten/risico's u voorziet en afdekt met maatregelen.

Door middel van dit plan van aanpak toont u aan:

- De opdracht gestructureerd, snel en volledig uit te voeren;
- Een heldere procedure te volgen binnen (wettelijke) kaders;
- Welke kwaliteit/capaciteit u biedt door inzet van ervaring, tools en gekwalificeerd personeel;
- De dienstverlening adequaat te prioriteren en de continuïteit te waarborgen;
- Reële risico's te onderkennen en deze te mitigeren.

Uw plan van aanpak bestaat uit maximaal 5 A4's. Met A4 wordt in deze aanbesteding bedoeld: 1 pagina van 210 x 297 mm, eenzijdig beschreven met het lettertype Verdana 9, regelafstand exact 12 pt. waarbij de marges minimaal 1 cm bedragen.

6.5 Subgunningscriteria van toepassing op perceel 5 Advies

	Criterium	Max score	Wegingsfactor	Max totaal
1.	Kwaliteit dienstverlening	10	30	300
2.	Kwaliteit verslaglegging (rapportage)	10	30	300
3.	Organisatie sensitiviteit	10	20	200
4.	Prijs	10	20	200
MAX TOTAAL				1000

6.5.1 Kwaliteit dienstverlening (KW.5.1)

Inschrijver beschrijft welke kwaliteit geboden wordt door inzet van (relevante) expertise en methodes voor de uitvoering van adviesopdrachten bij IenW binnen perceel 5.

Door middel van de beschrijving toont u aan:

- De opdrachten gestructureerd, tijdig en volledig uit te voeren;
- Over voldoende capaciteit te beschikken om opdrachten te kunnen uitvoeren;
- Relevante onderzoek skills in te zetten;
- Voor IenW relevante domeinkennis in te zetten;

- Dat de opdracht uitgevoerd wordt door inzet van medewerkers met de juiste kwalificaties/ervaring;
- Kwaliteit en meerwaarde te bieden aan de IenW organisatie.

Uw beschrijving bestaat uit maximaal 6 A4's. Met A4 wordt in deze aanbesteding bedoeld: 1 pagina van 210 x 297 mm, eenzijdig beschreven met het lettertype Verdana 9, regelafstand exact 12 pt. waarbij de marges minimaal 1 cm bedragen.

6.5.2 Kwaliteit verslaglegging (rapportage) (KW.5.2)

Overleg een geanonimiseerde rapportage van een door u uitgevoerde adviesopdracht, bij voorkeur een GAP analyse. De te overleggen rapportage is representatief voor de kwaliteit die u de aanbestedende dienst zult leveren.

Door middel van de rapportage toont u aan:

- Volledig, concreet en gestructureerd te werken;
- Leesbaar en SMART te adviseren;
- Meerwaarde te bieden aan de opdrachtgever.

6.5.3 Organisatie sensitiviteit (KW.5.3)

IenW werkt dagelijks aan een leefbaar, bereikbaar en veilig Nederland. Wij zijn verantwoordelijk voor schoon water, schone lucht, vlotte en veilige doorstroming van verkeersstromen en waterveiligheid.

Welke concrete ontwikkelingen ziet u in de markt die relevant kunnen zijn voor het uitvoeren van adviesopdrachten binnen de kennisdomeinen bij IenW en leg uit waarom deze relevant kunnen zijn voor IenW.

Door middel van uw beschrijving toont u aan zich bewust te zijn van de diverse omgeving waarbinnen IenW opereert in relatie tot actuele ontwikkelingen die impact (kunnen) hebben voor IenW.

Uw beschrijving bestaat uit maximaal 4 A4's. Met A4 wordt in deze aanbesteding bedoeld: 1 pagina van 210 x 297 mm, eenzijdig beschreven met het lettertype Verdana 9, regelafstand exact 12 pt. waarbij de marges minimaal 1 cm bedragen.

7 Beoordelingsprocedure

In dit hoofdstuk wordt de beoordelingsprocedure toegelicht. Het proces, het Programma van Eisen en Subgunningscriteria, de totstandkoming van de score en het voornemen tot gunnen worden in dit hoofdstuk beschreven.

7.1 Algemeen

De Aanbestedende dienst heeft voor deze Europese openbare aanbesteding een beoordelingscommissie samengesteld die verantwoordelijk is voor het proces van gunning. De beoordelingscommissie bestaat uit meerdere personen vanuit de Deelnemers, ondersteund vanuit Inkoop. De beoordelingscommissie stelt het gunningsadvies/proces-verbaal van opdrachtverlening op en legt het (ter goedkeuring) voor aan de Opdrachtgever. Aanvullende informatie over de beoordelingscommissie wordt niet verstrekt.

7.1.1 Beoordelingsproces

De beoordeling van de Inschrijvingen vindt volgens een vooraf vastgestelde beoordelingsprocedure plaats:

- Opening van de (kuis met) Inschrijvingen (niet openbaar).
- Controle op geldigheid, volledigheid, vormvereisten en de overig gestelde voorwaarden en Eisen (**paragraaf 4.5**). Inschrijvingen die hier volledig aan voldoen, worden meegenomen in het verdere beoordelingsproces.
- Beoordeling op de Uitsluitingsgronden (**paragraaf 5.1**) en Geschiktheidseisen (paragraaf 5.2 t/m 5.7) met inachtneming van het gestelde in **paragraaf 5.1**. Inschrijvingen die hier volledig aan voldoen, worden meegenomen in het verdere beoordelingsproces.
- Beoordeling op de Eisen (*bijlage 7. Verplichte invulformulieren*). Inschrijvingen die hier volledig aan voldoen, worden meegenomen in het verdere beoordelingsproces.
- Beoordeling op het Gunningscriterium (paragraaf 1.6) en de bijbehorende Subgunningscriteria (hoofdstuk 6). Elke Inschrijving voldoet in een bepaalde mate aan het gestelde in het Beschrijvend document. De Inschrijving wordt per Subgunningscriteria beoordeeld en krijgt hiervoor punten toegekend. Het totaal aan behaalde punten is de eindbeoordeling van de Inschrijving (per perceel).
- De Inschrijvers (per perceel) die het beste scoren (o.b.v. BPKV) na beoordeling van de Subgunningscriteria worden in het gunningsadvies voorgedragen om aan gegund te worden.

7.1.2 Beoordeling Subgunningscriteria kwaliteit

Om te komen tot een beoordeling aan de hand van de kwaliteitscriteria wordt de onderstaande tabel gehanteerd. Deze tabel benoemt de aspecten waarop uw antwoorden op de gestelde wensvragen beoordeeld en gewaardeerd worden. De waardering van het antwoord is gebaseerd op het samenstel van deze aspecten. In de kern gaat het erom dat helder is wat wordt aangeboden, hoe een en ander werkt of welk resultaat daaruit kan worden verwacht, hoe de werking te volgen of te zien is, welke zekerheid (geloof/vertrouwen/ervaring,...) bestaat dat het beoogde resultaat bereikt wordt én in welke mate dit alles voor de aanbestedende dienst van toegevoegde waarde is. Deze redenering kan op andere manieren en in andere volgordes worden opgebouwd en in diverse andere bewoordingen worden geduid.

Onderstaand de losse beoordelingsaspecten die een rol spelen in de waardering van de ingediende antwoord(en):

Aspect	Toelichting
Relevant	Inschrijver geeft een gericht antwoord op de gestelde vraag. Het antwoord bevat zo min mogelijk informatie die er, voor de gestelde vraag, eigenlijk niet toe doet. Het antwoord is voor de aanbestedende dienst van (toegevoegde) waarde.
Volledig/ compleet	Alle in de vraag benoemde elementen worden in het antwoord geadresseerd. Er zijn geen delen van de vraag onbeantwoord gebleven
Concreet	Het antwoord is eenduidig, niet voor meerdere uitleg vatbaar en niet afhankelijk van aannames of interpretaties van de lezer: de lezer hoeft geen betekenis 'in te lezen' om zeker te weten wat hij/zij uit het antwoord mag begrijpen. Alle elementen van het antwoord sluiten logisch op elkaar aan. Er zijn geen 'open gaten' in redeneringen of in de presentatie van cijfers. Het antwoord beschrijft de huidige staat van dienstverlening.
Effectief	Het antwoord maakt door onderbouwing inzichtelijk en begrijpelijk dat gepresenteerde resultaten van de bestaande dienstverlening daadwerkelijk het gevolg zijn van de door inschrijver in zijn antwoord benoemde bestaande activiteiten, voorzieningen en/of maatregelen en deze resultaten kenbaar bijdragen aan de doelstelling van de wens.
Toetsbaar	Het antwoord is in werking en resultaat/effect toetsbaar, overtuigend, dan wel heeft zich op overtuigende wijze in het verleden bewezen in relatie met gestelde waarborgen en garanties.

De onderstaande beoordelingsmaatstaf wordt bij de beoordeling van de kwalitatieve subgunningscriteria toegepast.

De waarderingen 2, 4, 6, 8, 10 worden gegeven op de beoordeling van het samenstel van de aspecten relevant, volledig/compleet, concreet, effectief en toetsbaar. Deze aspecten beïnvloeden elkaar en hebben direct effect op elkaars beoordeling. Omdat de mogelijke verbanden tussen twee of meer aspecten onmogelijk tevoren te duiden is, is geen sprake van geïsoleerde beoordeling per aspect en is ook geen onderlinge al dan niet rekenkundige verhouding te geven. De beoordeling loopt langs de lijn van de kwaliteit van de logische redenering.

Uitstekend	10 punten	Onvoldoende	4 punten
Goed	8 punten	Slecht	2 punten
Voldoende	6 punten	Onbeantwoord	Onvolledige inschrijving

7.1.3 Beoordeling subgunningscriterium Prijs

De Raamovereenkomst is bedoeld voor het verstrekken van opdrachten op basis van een resultaatverplichting. In de nadere offerteaanvragen (minicompetities) dient de Inschrijver het component prijs toe te lichten door middel van het indienen van een open begroting.

Inschrijver geeft een maximaal te hanteren uurtarief af voor de uitvoering van de in het perceel beschreven dienstverlening.

Bij de vaststelling van het maximum uurtarief dient u de volgende uitgangspunten te hanteren:

- Het geven van korting is niet toegestaan, eventuele korting dient opgenomen te zijn in het uurtarief;
- Het op te geven uurtarief dient de volledige dienstverlening te dekken;
- Het uurtarief is exclusief BTW;
- Het betreft een all-in tarief: administratie, overhead, materiaal, reis en/of verblijfkosten, evenals reizen, parkeerkosten, verzekeringen, transport, belastingen, heffingen, kosten voor rapportage en overleg (m.b.t. de uitvoering van de Raamovereenkomst) en eventuele overige kosten is in uw uurtarief verdisconteerd;
- Het maximale uurtarief mag na afloop van de eerste contracttermijn eenmaal per jaar worden geïndexeerd aan de hand van 'CBS-prijsindexcijfer CAO lonen per uur inclusief bijzondere beloningen, categorie M specialistische zakelijke diensten, CAO-sector particuliere bedrijven';
- Ten behoeve van een transparante beoordeling op prijs heeft IenW een rekentarief vastgesteld voor ieder perceel;
- Het indienen van een lager tarief dan het rekentarief is toegestaan, echter, indien een lager tarief dan het rekentarief wordt ingevoerd wordt voor het bepalen van de score op prijs gerekend met het rekentarief en leidt dit tot de maximale score op prijs.

Het rekentarief is als volgt:

Perceel	Omschrijving	Rekentarief
1.	Proactief	125,00
2.	Awareness	125,00
3.	Preventief	125,00
4.	Repressief	150,00
5.	Advies	125,00

Beoordeling van de prijs:

De score op prijs wordt voor ieder perceel bepaald door de formule:
(Rekentarief / aangeboden maximum uurtarief) x (max score (=10) x wegingsfactor (=20)).

De score wordt naar boven afgerond.

Hieronder een voorbeeld uitgewerkt:

Rekentarief = 125,00

Maximum score $10 \times 20 = 200$

	Aangeboden	Score
Bedrijf 1	150,00	167
Bedrijf 2	200,00	125
Bedrijf 3	250,00	100
Bedrijf 4	275,00	91
Bedrijf 5	325,00	77
Bedrijf 6	125,00	200
Bedrijf 7	300,00	84
Bedrijf 8	115,00	200

7.1.4 Individuele beoordeling Subgunningscriteria

De beoordeling van de Inschrijvingen vindt volgens een vooraf vastgestelde beoordelingsprocedure plaats. Iedere inschrijving wordt allereerst door iedere individuele beoordelaar beoordeeld op zijn eigen merites. Dat neemt niet weg dat de beoordelaars bij hun kwalitatieve beoordeling rekening kunnen houden met hetgeen de beoordelaars hebben waargenomen in de andere Inschrijvingen. Dat kan immers het toetsingskader en verwachtingspatroon van de beoordelingscommissie en de individuele leden daarvan beïnvloeden. Iedere beoordelaar voert de kwalitatieve beoordeling uit op basis van zijn/haar eigen ervaring en expertise. Dat betekent dat de beoordelaars een Inschrijving verschillend kunnen beoordelen en dus ook verschillende rapportcijfers kunnen toekennen.

7.1.5 Bespreking beoordeling en totaalscore

Na de individuele beoordeling van alle Inschrijvingen vinden plenaire sessies plaats met de beoordelaars, waarin de beantwoording van de Subgunningscriteria en de scoreresultaten worden geëvalueerd. Daarbij worden de scores besproken die door de individuele leden van de beoordelingscommissie zijn toegekend, zodat zij in de gelegenheid worden gesteld om de door hen toegekende score toe te lichten en eventuele onjuiste interpretaties en/of fouten in hun beoordeling te herstellen. De uiteindelijke score per Subgunningscriterium vindt vervolgens plaats op basis van **consensus** waarbij het beoordelingsteam met één stem spreekt en dus per Subgunningscriterium tot één definitief eindoordeel komt.

Het voornemen tot gunning wordt verzonden aan de Inschrijvers die:

- voldoen aan alle Eisen, Voorwaarden en Uitsluitingsgronden, en die daarnaast;
- het hoogste scoren aan de hand van de Subgunningscriteria voor de desbetreffende percelen.

De Subgunningscriteria staan genoemd in Hoofdstuk 6. De Inschrijvers met de hoogste totaalscores (per perceel) kunnen worden gevraagd eventuele bewijsstukken ter verificatie te over te leggen. De Inschrijvers die (vooral nog) niet in aanmerking komen, ontvangen een afwijzingsbrief.

Verificatie:

De beoordelingscommissie stelt tezamen met de contactpersoon genoemd in paragraaf 1.7 ter voorbereiding op de verificatie vast op welke punten door de Inschrijvers met de hoogste totaalscores ingediende Inschrijvingen geverifieerd moet worden, c.q. welke documenten of nadere informatie de Inschrijvers ter tafel moet leggen. Tevens wordt vastgesteld welke vragen nog opheldering behoeven en welke punten nog afgestemd moeten worden. De Inschrijvers met de hoogste totaalscore zullen hierover worden bericht in de aan hen toe te zenden gunningsbeslissing.

Blijkt tijdens de verificatie dat een inschrijving onjuiste informatie bevat of dat op andere punten naar het oordeel van de Aanbestedende dienst onoverkomelijke bezwaren bestaan, dan zal deze Inschrijver alsnog afvallen. In gevallen als deze zal in de regel besloten worden het verificatieproces met de als dan eerst volgende geëindigde Inschrijver voor het desbetreffende perceel te starten, dan wel – als gemotiveerd mocht blijken dat dat niet wenselijk is – de gehele procedure opnieuw te starten.

7.2 Uitvoeringseisen nadere Opdrachten binnen de Raamovereenkomst

In deze paragraaf zijn de Eisen opgenomen die aan de dienstverlening voor alle percelen worden gesteld.

7.2.1 NDA en VOG

De inschrijver dient ervoor te zorgen dat iedere medewerker die betrokken is bij de uitvoering van opdrachten in het kader van de raamovereenkomsten een recente VOG kan overleggen. Door middel van het indienen van een Inschrijving gaat de Inschrijver hiermee akkoord.

7.2.2 Veiligheidsonderzoek

Daar waar partijen toegang kunnen krijgen tot kwetsbare informatie van de betreffende agentschappen of dienstonderdelen van de aanbestedende dienst kan door de opdrachtgever een A of B-screening geëist worden voordat een opdracht uitgevoerd kan worden.

De Inschrijver committeert zich door het indienen van een Inschrijving aan het feit dat zij medewerkers in dienst heeft die naast het voldoen aan de gestelde eisen volledige medewerking moeten verlenen aan een eventueel specifiek veiligheidsonderzoek conform de wet Veiligheidsonderzoeken, dat wil zeggen een screening, namens de Opdrachtgever. Indien de Opdrachtgever een veiligheidsonderzoek wenst, zal de Opdrachtnemer hierover tijdig worden geïnformeerd. Hieraan zijn voor een Inschrijver geen kosten verbonden. Als het veiligheidsonderzoek geen positief resultaat oplevert, mogen de desbetreffende medewerkers niet voor deze Opdracht worden ingezet.

7.2.3 Rubricering

Inschrijver dient op de hoogte te zijn van de rubriceringseisen van de Rijksoverheid en alle maatregelen te hebben getroffen om aan deze eisen te kunnen voldoen op het beveiligingsniveau Departementaal Vertrouwelijk, conform het Besluit Voorschrift Informatiebeveiliging Rijksdienst Bijzondere Informatie 2013 (Virbi 2013), <http://wetten.overheid.nl/BWBR0033507/2013-06-01>.

Voordat een Inschrijver opdrachten uitvoert waarin hoger gerubriceerde informatie verwerkt moet worden, moet de Inschrijver voor uitvoering van de opdracht voldoen aan de beveiligingsmaatregelen uit het Virbi 2013, conform het rubriceringsniveau van de opdracht. Inschrijver dient de bereidheid te hebben om deze beveiligingsmaatregelen te treffen.

Hergebruik van deze beveiligingsmaatregelen is mogelijk.

Dit betreft een eis. Door middel van het indienen van een inschrijving gaat de Inschrijver hiermee akkoord.

De Eisen zijn beschreven in *bijlage 12. Programma van Eisen* en in *Bijlage 7. Verplichte Invulformulieren* is tevens een Conformiteitsverklaring (hoofdstuk 4.1) opgenomen, waarin Inschrijver door middel van het invullen van 'Akkoord' bevestigt dat door Inschrijver zonder voorbehoud aan de eis wordt voldaan gedurende de gehele looptijd van de overeenkomst c.q. uitvoering van de dienstverlening.

Let op: Inschrijvingen die niet onvoorwaardelijk aan alle eisen voldoen worden terzijde gelegd.

7.3 Beoogde winnaar(s)

Het voornemen tot gunning wordt verzonden aan de Inschrijvers die:

- voldoen aan alle Eisen, Voorwaarden en Uitsluitingsgronden, en die daarnaast;
- het hoogste scoren aan de hand van de Subgunningscriteria voor de desbetreffende percelen.

Indien twee partijen gelijk eindigen, waarbij op basis van het aantal te sluiten overeenkomsten slechts één partij in aanmerking kan komen voor gunning geeft het totaal aantal punten gescoord op de kwaliteitscriteria de doorslag.

Indien twee of meerdere Inschrijvers dan nog gelijk eindigen, wordt door middel van loting vastgesteld aan welke partij de Raamovereenkomst wordt gegund.

7.4 Mededeling van de gunningsbeslissing

Gelijktijdig met het bekendmaken van de mededeling van de voorlopige gunningsbeslissing aan de winnende Inschrijvers, zullen de afgewezen Inschrijvers van de beslissing in kennis worden gesteld. Zij ontvangen een afwijzingsbrief bevattende een motivering van de reden van de afwijzing en de aankondiging van de voorgenomen gunning aan de winnende Inschrijvers. Door iedere belanghebbende kan nadere informatie worden ingewonnen bij Aanbestedende dienst. Bij de Inschrijver(s) waar sprake is van een knock-out, en op basis hiervan de Inschrijving terzijde wordt gelegd, wordt slechts de knock-out nader toegelicht.

Op grond van art. 2.128 van de Aw 2012 houdt de mededeling van de gunningsbeslissing geen aanvaarding in van een aanbod van de winnende Inschrijver.

Als een Inschrijver zich niet kan verenigen met het voorgenomen gunningsbesluit dan dient hij binnen twintig (20) kalenderdagen na verzending van het besluit een kort geding aanhangig te hebben gemaakt. Deze termijn is een vervaltermijn. Dat wil zeggen dat indien Inschrijver niet binnen twintig (20) kalenderdagen na verzending van het besluit daadwerkelijk een kort geding aanhangig heeft gemaakt, hij in of buiten rechte geen bezwaar meer kan maken tegen dat besluit en heeft een Inschrijver zijn rechten ter zake verwerkt. De afgewezen Inschrijvers hebben in genoemd geval evenzeer hun rechten verwerkt in een (bodem)procedure een vordering tot schadevergoeding in te stellen.

Daarna zal in beginsel de opdracht aan de winnende Inschrijvers worden gegund en worden de Overeenkomsten met die partijen gesloten. Als binnen bovengenoemde termijn een kort geding bij de rechter aanhangig is gemaakt, zal de uitspraak worden afgewacht.

Die uitspraak vormt dan vervolgens de basis voor verdere besluitvorming van de Aanbestedende dienst omtrent de gunning.

7.5 Definitieve gunning

Na het verstrijken van de in de paragraaf 7.4 gestelde termijn, beslist Aanbestedende dienst al dan niet om de opdracht te gunnen. Met de gegunde partijen wordt ten slotte een Raamovereenkomst gesloten. Bij het tekenen van de Raamovereenkomst is er sprake van definitieve gunning.

Indien gedurende de in paragraaf 7.4 gestelde termijn bezwaar tegen de gunningsbeslissing wordt aangetekend door middel van het instellen van een kort geding, dan beslist Aanbestedende dienst pas na ommekomst van de beroepstermijn en de uitspraak in kort geding om al dan niet de opdracht te gunnen.

8 Bijlagen

De volgende bijlagen zijn onlosmakelijk verbonden met dit Beschrijvend document en zijn separaat toegevoegd:

- Bijlage 1: Concept Raamovereenkomst
- Bijlage 2: Concept Nadere Overeenkomst
- Bijlage 3: Voorwaarden (ARBIT-2018)
- Bijlage 4: Uniform Europees Aanbestedingsdocument (UEA)
- Bijlage 5: Sociale voorwaarden 2014
- Bijlage 6: Klachtenprotocol Aanbestedingen
- Bijlage 7: Verplichte invulformulieren
- Bijlage 8: Vragenformulier
- Bijlage 9: Tarievenblad
- Bijlage 10: Samenvatting Marktconsultatie
- Bijlage 11: Concept Wachtkamerovereenkomst
- Bijlage 12: Programma van Eisen